

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **ARANYI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUNSÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 ft).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Cromwell.

Budapest, március 25.

(f. s.) A transvaali háboru izgalmai között csaknem egészen észrevétlenül folyt le a Cromwell Oliver londoni szobrának leleplezése.

Lord Roseberynek alkalmi beszéde egészen háttérbe szorult az Afrikából jövő hírek mögött. A nagy protector hatalmas ércalakja, — egyik kezében a bibliával, a másikban a karddal, — olyan csendesen állott oda, a westminsteri parlamenti palota elé, mintha nem is azt az embert ábrázolná, akinek lábai alatt megremegett az egyesült királyságok földje és akinek vasmarkában összevissza hajladozott a parlament.

A lordoknak nem sok okuk van arra, hogy különösen jól emlékezzenek Cromwellre, aki a lordok házáat, még azt sem várva be, hogy az ő akaratával szembe szállni próbáljon, egyszerűen eltörölte. A lordok bizonyosan nem a maguk jószántából, de mert nem volt mire támaszkodniok, csöndesen türték ezt a fordulatot és Anglia a királyság visszaállításáig lordok háza nélkül volt meg — és megvolt. Cromwellnek ércalakban való visszatérését is méltóságos türelemmel fogadták. Nem maradt el ugyan a tiltakozás ellene, de a kérdés fölött a főrendek háza szeliden és gyorsan napirendre tért. Ami annál inkább jó politika, mert Cromwell kormányzói módjának éppen ez a pontja, — a felsőház eltörlése, az, ami nem egészen a múlté. A királyság Angliában abban a formájában, a mivé ebben az évszázadban átalakult, — erősebben áll, mint bármikor. Semmi nemzeti törekvésnek sem áll az útjában. Az az egy-két köztársasági érzelmű politikus, akinek szava annyi súlylyal bír, hogy meghallatszik, nem tud más érveléssel előállni,

mint hogy a királyság főlegesen költségbe kerül, — ami az egyesült királyságok lakosságának igen tulnyomó többsége meggyőződésével ellenkezik. A közvélemény azt vallja, hogy a kormányforma megváltoztatása sokkal többjébe kerülne Angliának, mint az az úgy sem nagyon sokra menő civillista, amit a gazdag ország meg sem érzi és amit úgy is Angliában költ el a királyi család. De a legutolsó általános választásnál a főrendház eltörlése benne volt a liberálisok programjában, és ez a kérdés nemcsak hogy nem halt meg, de még csak nem is aludt el teljesen.

A múlt héten a budget tárgyalása alkalmával az alsóházban került szóba Cromwell szobra. Egy ir képviselő, Mac Neill indítványozta, hogy a Ház rosszálja azt, hogy annak a parlamenti palotája telkén adtak helyet. Cromwell, — mondja Mac Neill — a parlamentarizmus ellensége volt s az irek hóhéra, Dillon, szintén ir képviselő, támogatta Mac Neillt.

A Ház nagy többséggel, 221 szavazattal 53 ellen elvetette Mac Neill indítványát.

A szavazás és az azt megelőző vita azért nem volt minden érdekesség nélküli. A liberálisok, akik 1895-ben azt sürgették, hogy Cromwell születésének 300 éves fordulójára alkalmából az állam állítson szobrot neki, most is rámutattak arra, hogy Cromwell a történetnek olyan nagy alakja, aki kétségtelenül megérdemli az emlékszobrot. Trevelyan képviselő, a történetírő, Anglia leghatalmasabb uralkodójának nevezte Cromwellt.

Nehezebb volt a kormánypart helyzeté. 1895-ben a konzervativoknak sikerült leszavazniok azt az indítványt, hogy Cromwellnek, aki a király halálra ítéltében a főtenyező volt, aki a főrendekházát eltörölte, — az állam

emeljen szobrot. Vallási tekintetek is erősítették a tory-pártot ebben az állásfoglalásban; Cromwell a dissenter protestáns felekezetek hőse; a tory-párt a püspöki angolegyházzal tart és abban is a katolicizmus felé hajló high-church párttal rokonszenvez.

Ez a párt, amelynek törekvései a közel-múltban hirtelen napfényre kerülve az angol nép zömében nagy ellenszenvet költöttek fel, a konzervatív kormány alatt az által jutott erőhöz, hogy a kormány a megüresedett püspöki székeket többnyire a ritualizmus felé hajló papokkal töltötte be.

De azért most, amidőn egy névtelen adakozó saját költségéből készítette el Cromwell szobrát, — a kormány nem mert a közérzülettel szembezállni és nem tagadhatta meg a diszes helyet a szobortól.

A kormánypart alsóházi vezére Balfour volt hivatva a kormány eljárását igazolni. Kiváló politikai képességének megfelelően érdekesen felelt meg ennek a feladatának is. A Cromwellt dicsőítő és az őt elítélő szónokok között a középuton haladva, az ő nagyságát elismerve, hibáit hangsúlyozva oda jutott el, hogy Cromwellt azt csakugyan nem érdemelte volna meg, hogy az állam neki szobrot emeljen, — de szobra számára a parlament előtt a diszhelyet igenis megérdemli.

Ez a sem meleg, sem hideg álláspont megfelel-e az igazságnak? A történelem még ma, csaknem egy negyed évezreddel a hős halála után sem tudott egyhangú ítéletet mondani, mert azok az eszmék, amelyekben ő mint harcoss szerepelt, még ma is az emberiség nagy küzdelmeiben zászlóként lebegnek a harcoló csapatok fölött. Párthiveknek és ellenfeleknek nehéz elfogulatlanul ítélni.

REGENY.

EGYETLEN EGY ASSZONY

Irta: MOLNÁR FERENC

(21)

Fölértek. Jolán egy szép, világos kis szobában feküdt. Az ablakokon fehér függöny, a párkányon ugyanaz a szerény, kis téli virág, amely egykor annyit nézte, mint esokolóznak. Mikor meglátta az asszonyt, mindenkit kiküldött szegényke a szobából. Viaszfehér kezével intett, hogy négy szemközti akar beszélni az asszonynyal. Csenke néni kihuzta a doktort, Csenke bácsi utánuk ballagott. Igen nagy esőndben és mély szomorúságban történt ez a kivonulás, és még az ajtó is úgy tették be, hogy ez után már csak közből, el-felfojtott sirás következhetik a másik szobában. Különösen az találta volna ki ezt, aki Csenke néni arcát látta. Ő nagyon könnyen szokott sirva fakadni, és sirásközben szándékosan a szomorú dolgok legfájdalmasabb mozzanataira gondolt. Ugy rikatta magát. Ezért kis verseket sirt, de mindig újra meg újra kezdte.

Becsukták az ajtót és Éva letette kalapját, meg hosszú, sűrű kabátját. Aztán az ágy fejéhez ült és megfogta Jolánka kezét. Csönd lett, nagy, szinte félelmetes csönd. Olyan gyónás előtti hangulat volt a szobában. Az asszony jó-nak látta egy kedves hazugsággal kezdeni:

— Hallom, Jolánka — mondta — hogy ma sokkal jobban érzi magát.

A lány egyszerűen, de meggyőződéssel mondta:

— Nem.

Aztán Éva felé fordult az ágyban, két só-vány kis kezét összetette a párnán, ráhajította a

fejét és úgy kezdett beszélni gyöngye beteg hangon:

— Kérem, nagyságos asszony, maga talán tudja, hogy miért kértem, hogy jöjjön...

— Sejttem, édes.

— Nekem nagyon fáj a szívem, nagyságos asszony — mondta Jolán őszintén — és én könyörögni akarok magának.

— Ugyan miért?

— Adja vissza nekem az én völegényemet...

Ez tovább hangzott köztük. S a verőfényes délelőtt esőndje ünnepies lett. A menyasszony számonkérte valakitől a völegényét. Ujra mondta, most halkabban:

— Adja vissza...

Évát nagyon meghatotta ez. Szeretett volna valami olyan mondatot mondani, amelyben a leghatározottabban benne van, hogy ő neki nem kell Richter, hogy ő előtte ez egy jelentéktelen ur, egy közömbös semmi. Hamarjában azonban nem tudott mást mondani, mint ezt:

— Hisz én el se vettem, fiam.

— Tudom — mosolygott Jolán kisasszony — jól tudom. De ezt már így mondja az ember. Elvette, pedig nem is akarta elvenni.

Az asszonyban teljesen fölülkerekedett a jó szív, a sajnálat és az iránt a vergődő gyereklány iránt. Szinte kétségbeesetten mondta:

— Hát hogy adjam vissza?

Jolán fölült:

— Ugy adja vissza, hogy kergesse el. Nem bánom én, pofozza ki. Minden pofon. amit magától kap, olyan, mintha engem esokolnának. Ne beszéljen vele; ne engedje közel magához... ne... ne engedje, hogy szerelmes legyen...

És erre sirva fakadt, olyannyira érezte, hogy mily nagy ostobaságot mondott. Sirt hosszan, keservesen, mint ahogy a haldoklók sirnak, akik nem tudják még, csak érzik, hogy meg kell válniok mindentől: világozágtól, levegőtől, min-

dentől, ami élet. Ezek a legmélyebb és legborzasztóbb sirások.

Éva közelebb húzódott hozzá:

— Nézze Jolánka — mondta neki és lefejtette kezét az arcáról — ne sirjon, hanem legyen okos. Hallgasson ide. Én megígérem magának, hogy elkergetem, kivérem azt az embert. Én hozzáam többé nem jön. Megígérem magának. Meg-i-gé-rem! Érti?

A lány siró-szepegő hangon hagyta rá:

— Igen.

És Éva fölállt:

— Na hát.

Ujra lefejtette, betakargatta, hátra simitotta a haját. És közben a szemébe nézett, amelynek mélyen még mindig ott aggódott valami kérdés, amelyet nem mert elmondani. Aztán az asszony felöltözött.

— Most elmegyek, Jolika, és viselje magát jól. Ha valamit akar, izenjen, én mindjárt itt leszek. És majd estefelé izenés nélkül is eljövök. Jó?

— Jó...

— És most puszt.

Megesókolta a száján, hosszasan, esőndben. És ebben a nagy hallgatásban áthallatszott a falon a másik szobából Csenke néni sirása. Erős, szakadozott, majdnem fuldokló zokogás. Éva hallotta és nagyon megijedt. Hogy a lány ne hallhassa meg, abba hagyta a csókot és beszélni kezdett. De Jolán hanyatt fekvő lecsukta a szemét, s akkor lehetett látni, hogy a szempillája alól könnyek jönnek, lassan szivárogova, aztán hirtelen legördülnek oldalra, a halántékán. És valami keveset az ajka is rángatózott, olyan komikusan, hogy az már halálosan szomorú volt.

(Folytatása következik.)

Cromwell minden rágalmozója dacára — s bőven akadtak ezek, amikor a restaurált Stuart-ház a bosszuállásban tobzódva, még a halottakat is kikaparta sirjából, hogy az akasztófára köthesse és a puritanizmus gyalázása a rang- és vagyonszerzés kényelmes utja volt — a történelem előtt tisztán áll, hogy Cromwell hite vezette. Isten akarata eszközének hitte magát. A kötelesség útján ment. A vállaira nehezedő feladatok alatt sokszor roskadozva, — de mindig csüggedetlenül.

Emlékéhez véres csaták, kegyetlen büntetések története fűződik. Beszenyezi-e ez az ő emlékét?

„A sebész, amikor gyógyít — mondja Carlyle — az áldozó pap, az isteni akaratot kinyilatkoztató bíró csak úgy vért ont, mint a kegyetlen gyilkos — és a bagolyszeműek csak a ruháikról tudják felismerni őket. Baglyok és istentelenek, akik a viláosságától és a villámtól félnek s a ködöt és a sötétséget szeretik, az emberiség nagyjainak bírái nem lehetnek“.

BELFÖLD.

Szell Kálmán Bécsben. Bécsből táviratozzák a *Budapesti Tudósítónak*: Szell Kálmán miniszterelnököt, aki tegnap este ideérkezett, ma délelőn 6 felsége ötnegyed óráig tartó magánkihallgatáson fogadta, amelyben a magyar miniszterelnök a folyó ügyekről tett előterjesztést. Azután a miniszterelnök gróf Goluchowski közös külügyminiszterrel tanácskozott. Délután dr. Körber osztrák miniszterelnök látogatta meg Szell Kálmán miniszterelnököt a bankgassei magyar minisztérium épületében és hosszabb ideig értekezett vele. Szell Kálmán miniszterelnök alkalmasint még ma este visszautazik Budapestre.

Ugron ügye és a delegáció. Az országgyűlési képviselőknek ma küldték meg a tavalyi delegáció hivatalos jelentéseit. Ezekben a jelentésekben már szó van Ugron Gábor ismeretes szállítási ügyeiről; a hadügyi albizottság jelentésében a következőket olvassuk:

A hadügyi albizottság által kiküldött bizottság, ugy mint az előző években, jelenleg is különös vizsgálódásra tárgyává tette az *élelmezési cikkeknek a legközvetlenebb úton, lehetőleg a termelőktől történendő beszerzését* és az erre vonatkozó rendelkezésre bocsátott részletes kimutatások és adatokból arról győződött meg, hogy az évek óta hangoztatott és a közösgyűlés tárgyalására kiküldött magyar országgyűzés bizottság határozatai által is támogatott cél felé a hadügyi kormányzat részéről az előző évekhez képest elismerendő közeledés történt, de mivel e kérdésnél a jogosult kívánalmak még mindig szoros gondozást igényelnek, a bizottság kebelében tett indítványok alapján, a bizottság a maga részéről a következő határozati javaslatnak elfogadását ajánlja a hadügyi bizottság szíves figyelmébe:

„Tekintve, hogy azon jogos vége, miszerint az *élelmezési cikkek és termények lehetőleg termelőktől* a legközvetlenebb úton szerzették be, még mindig a legnagyobb gondoskodást és figyelmet igénylik, felhívjuk a hadügyi kormányzat, hogy ezen beszerzéséknél a szükségelt szállítókra vállalkozó testületeket, eselül a gazdasági egyesületeket és szövetkezeteket vegye első sorban figyelembe. Ezen erkölcsi testületeket a szükségleteknek kellő időben való közlése mellett ajánlatételre is alkalmas gazdasági időszakban és elegendő határidő biztosítása mellett hívja fel, velük az árakat közvetlen tárgyalások útján igyekezzenek az egyes vidéki igények szerint az illető parancsnokságok útján megállapítani és a szállítandó mennyiségeket biztosítani. Ha ezen tárgyalások sikertelenek maradnak, csak akkor tartandók meg a nyilvános általános árlejtések. Utasítandók lennének továbbá az egyes ezred-parancsnokságok, hogy a lópatot, de főleg a szén- és szalmaszükségletet az egyes helyi viszonyok szerint saját hatáskörükben közvetlenül a termelőktől igyekezzenek beszerezni. Hangsúlyozandónak tartja továbbá a bizottság, miszerint a katonai szükségletek közvetlen szállítására szerződő magántermelőnek csak az tekintendő, aki saját termését adja el. A hadügyi kormányzat felhívjuk, miszerint szerződéseinek feltételei által és egyéb rendelkezésére álló módon igyekezzenek megakadályozni azt, hogy a szerződést kötött termelő vagy termelő, — mások terményeit szállítsák avagy a szerződést alvállalkozókra ruházzák, — mert az ilyen eljárás nem felel meg a közvetlen forrásközből kívánt beszerzés céljának, sőt e cél elérését egyenesen lehetetlenülé teszi.

Minnich Aurél a hadügyi albizottság előadója a hadügyi kormány előterjesztéséről szóló beszédében erre vonatkozólag a következőket mondotta:

Az élelmezési szűkebb albizottság is nagyjelentőségű határozati javaslatot terjeszt elő, melynek lényege az, hogy a hadügyi kormány, amit csak tehetsége, közvetlenül a termelőktől rendeljen meg és ilyen termelőnek csak az tekintessék, aki a rendelkezéseket szállítani is képes, végül pedig hogy

a megkötött szerződés ne legyen alvállalkozókra áthárítható és ez által a fontos cél, amely elérendő volna, kijátszható.

A javaslatot a delegáció ebben az értelemben elfogadta és a 10-ik számú határozatává beikelyezte.

A budapesti ügyvédi kamara.

Budapest, március 25.

Ma délelőtt 10 órakor tartotta meg a budapesti ügyvédi kamara évi rendes közgyűlést saját palotájában. A közgyűlési terem a szorongásig megtelt ügyvédekkel, akik meglehetősen harsány hangulatban vettek részt a tanácskozásban. A kamarai választmány jelentését sokan erős kritika alá vették s a vita többször olyan heves volt, hogy az elnök alig tudta a csendet helyreállítani.

Körülbelül féltizenegykor dr. Győry Elek, az ügyvédi kamara elnöke megjelent az elnöki emelvényen és üdvözölve a nagy számmal megjelent ügyvédek a közgyűlést megnyitotta. Elnöki megnyitójában visszatekintést tesz a kamarai intézmény 25 éves múltjára, s odakonkludál, hogy a törvény, mely a kamara intézményt megalkotta, nem adta meg a szükséges eszközöket és módot arra, hogy sikereket érheszen el a kamara, s hogy megfelelően az önkormányzati feladat céljának. Lendülettel beszédében rámutat, a bajokra, melyek miatt ez intézmény nem áll azon a magaslaton, mint amely magaslaton ezen előkelő társadalmi állású emberek testületének állania kellene. Rámutat arra az anomáliára, hogy a testület tagjai az ügyvédi diplomájukat rajtuk kívül álló közzétölt nyerik, a fegyelmi ügyekbe beleavatkozik a bíróság. A sürü helyesléssel fogadott beszéd után az elnök bejelentette, hogy dr. Szivák Imre folytonos betegeskedésére való tekintettel lemondott a választmányi tagságáról.

Most következett a kamara jelentésének pontonként való tárgyalása. Elsőben a jelentésnek a statisztikai adataira vonatkozó részét tárgyalták. E ponthez először dr. Rácz Géza szólott. Szerinte a statisztika megvilágítja a kamara belső életét. Azt látja a statisztikai adatokból, hogy megdöbbentő módon szaporodik az ügyvédek száma. Budapestben ma 1100 ügyvéd van. Megdöbbentő a fegyelmi feljelentések száma is. Ennek okát a fegyelmi választmányban keresi, mely a sok alaptalan feljelentésnek helyt ad s a helyett, hogy védené a kamarai tagokat az üldözés ellen, évekig tartó vád alatt tartja őket. Dr. Admócs Géza sürgeti az ügyvédi rendtartás reformját. Dr. Nagy Dezső kamarai titkár reflektált a felszólalók beszédeire. Ő is kívánatosnak tartja az ügyvédi rendtartás reformját. Az ügyvédség szaporodásával szemben csak egy remedumot tart célszerűnek és ez a tagok megrostatlása. Ezután áttértek a nyugdíjgyűlés kérdésére. Dr. Nagy Dezső titkár felolvassa az igazságügyminiszternek azt a határozatát, melylyel a miniszter megtagadta a budapesti ügyvédi kamarától a nyugdíjintézet ügyében kidolgozott alapczabályok jóváhagyását.

A miniszter elutasító határozatát nagy elégedettséggel fogadta a közgyűlés és kemény hangon követelte, hogy újabb felterjesztés után és erős hangon követelje a kamara az alapszabályok jóváhagyását.

Dr. Pollák Illés kamarai ügyész hosszabb beszédben fejtegette, hogy mi az oka annak, hogy a miniszter az alapszabályokat nem hagyta jóvá. A minisztert az ügyvédek megdöbbentő szaporodása tartotta vissza a jóváhagyástól, mert szerinte a nyugdíjintézet valóságos meleggálya lett volna az ügyvédek számának növelésére.

Dr. Szende Sándor indítványt terjeszt a közgyűlés elé, hogy a kamara tegyen felterjesztést a nyugdíjintézet létesítése érdekében a képviselőházhoz is. Dr. Sebestény József is ez értelemben szólal fel.

A közgyűlés úgy határozott, hogy újabb felterjesztést intéz a miniszterhez a nyugdíjintézet alapszabályainak jóváhagyására iránt és átiratot küldenek a vidéki ügyvédi kamarákhoz is a nyugdíjintézet létesítése és az alapszabályok jóváhagyására iránt tett felterjesztés támogatása érdekében.

Majd dr. Fried Vilmos a kamara 25 éves történetére hivatkozva, kifogásolja, hogy a jelentés azt mondja, hogy: „múltán ünneplései az ügyvédi kar a kamara 25 éves fennállását.“ Szerinte az ünnepi hangulat előidézéséhez egy kis mezeledettség is kell, de ő bizony, sajnos, megelégedett ügyvédet vajmi keveset lát; ellenkezőleg, látja az ügyvédi tekintély hanyatlását, a megelégetés küzdelmeit és az ügyvédek gyakori megaláztatását.

Huszonöt évvel ezelőt az ügyvédség tisztelet és irigység tárgya volt, de azóta a tisztelet elpárolgott, az irigység pedig a lenézés váltotta fel. Az a kérdés tehát, hogy a miniszterhez küldendő jelentésben panaszkodjunk-e, vagy nem. Ha igen, akkor nem ünnepljük a 25 éves fennállásunkat, de ha az ügyvédi kar lenyeli a szenvedett sérelmeket s képes jó arcot vágni, ám akkor ünneplünk. Dr. Balog Imre konkrét indítványt nyújt be a kamara 25 éves jubileuma ünneplésére. Dr. Sebestény József ellenzi az indítvány elfogadását. Azzal nem sokra megyünk, — mondja — ha magunkat ámitjuk, hogy van okunk ünnepleni. Ellenkezőleg bujünk el a mulatság és külső zaj elől s dolgozzunk azon, hogy az ügyvédség bajain segítsünk. Zajos helyeslés közt fejtegette a magyar ügyvédség bajait, s oda konkludál, hogy az ügyvédi tekintély süllyedésének az ügyvéd-kepviselek az okai jó részben, kik a képviselőházba bevalasztatván magukat, diplomájukat iradjuk növelésére és vagyon gyűjtésére használják. De ügyvédi sérelmekről ők a viacért sem

panaszkodnának. Nekik úgy is van elég jó jövedelmük, nekik nincsenek mint ügyvédeknek sérelmeik, mert hiszen ők képviselő-ügyvédek. (Zajos helyeslés és taps.)

Dr. Gräber Gyula indítványozza, mondja ki a közgyűlés, hogy tiltakozik a pénzügyi hatóságok amaz eljárása ellen, hogy az ügyvédre kirót rendbírság behajtását azzal a bírsággal eszűköltik, hogy behajthatatlanság esetén a bírság fogházbüntetésre fog átváltoztatni. Dr. Odónfi Miksa felhívja a közgyűlést, hogy a jelentésben a budapesti királyi tábla 6. számú polgári határozata és azon határozata ellen foglaljon állást, hogy a budapesti tábla a végrehajtási törvény alapján kinevezett ügygondnokot saját személyében mondja marasztalhatónak a költségben.

Az indítványhoz hozzászóltak dr. Berzelet Antal, dr. König Vilmos, dr. Zsigmondy Jenő, kiknek pártoló nyilatkozatai után a közgyűlés a betervezett indítványokat elfogadta. Ugyancsak elfogadta a közgyűlés dr. Zsigmondy Jenő előadása mellett a költségvetést is. Néhány próbált ügy tárgyalása után a közgyűlés délután 3 órakor Győry Elek kamarai elnök elítélés mellett véget ért.

HIREK.

Budapest, március 25.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Március 15-én új előfizető és nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Minthogy január 1-jén a kötelező koronaszámítás lépett életbe, és a posta csak olyan utalványokat fogad el, amelyek a pénzüsszeg koronákban van megjelölve, kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy az utalványokon az előfizetési díjat ezentul ne forint és krajcárban, hanem koronákban és fillérekben méltóztatassanak feltüntetni.

— Személyi hírek. Frigyes főherceg ma délután Baranya-Monostor állomásról Pécsen át visszautazott Pozsonyba. — Gróf Széchenyi Gyula magyar királyi főlovászmester e hó 24-ikén este Abbázából Bécsbe érkezett és a Grand Hotelben lakik. — Bárd József Sámuel, volt 6 felsége személye körüli miniszter, ma Fiuméba utazott.

— Küldöttség a kereskedelem minisztériumban. A zalamegyei, különösen a balaton-füredi birtokosok egy küldöttsége járt ma a kereskedelemügyi minisztériumban s a balatonvizi gőzhajózási társulat ellen panaszkodott azért, mert e társulat, bár magas szubvenciót huz az érdekelt megyéktől, a rendes hajóáratokat még sem tartja be. A küldöttség azt kérte, hasson oda a miniszter, hogy Siofok és Fűred között április elsejétől naponként közlekedjenek a hajók, különben az érdekelt megyék a szubvenciókat meg fogják vonni.

— Ekrek egy uralkodó családban. Oldenburgból telegrafálják, hogy Erzsébet örökös nagyhercegnő ma délelőn szerencsésen világra szállt egy fiú és egy leány gyermekkel. Az újszülött hercegnő, mondja a félhivatalos távirat, kevés idővel születése után meghalt.

— Jubileum főispán. Kállay Zoltán hevesi főispán jubileuma imponáns ünnepség színhelyévé tette Eger városát. Mint levelezőnk táviratozza, a megye minden részéről érkeztek Egerre bizottsági tagok és tisztviselők, kiket mintegy 300 tagu küldöttségben Hellebronth Béla alispán vezetett délelőtt 10 órakor a főispán elé. Az alispán hatásos üdvözlő beszédében méltatta Kállay Zoltán főispán tíz éves működését és kiemelte, hogy a küldöttséget e napon nem az alárendeltség, hanem csakis a tisztelet és szeretet vezette a főispán elé, melyet Kállay főispán-sága alatt magának kivívott. Kállay főispán meghatóan köszöntö meg az üdvözlőket és kijelentette, hogy amit működése alatt a vármegyében tett, azt ő a tisztakar segítségével tette és ez továbbra is kéri támogató munkásságukat. Azután a város küldöttsége tiszteltgett a főispánnal Jankovics Dezső polgármester vezetése alatt, majd Gyöngyös városának, a megyei jegyzői karának, az egri izraelita hitközségnek és még számos más együletnek és testületnek, végül a honvéd- és közöshadseregbeli tisztikarnak küldöttségei gratuláltak a főispánnak, akik az ország minden részéből igen sokan táviratilag vagy levélben üdvözöltek. Délelőn a kaszinó disztermében fényes bankett volt, melyen pártkülönbség nélkül résztvett a vármegye csaknem valamennyi számottevő személyisége.

— Magyar tanítók Olaszországban. A magyar tanítók turista-egyesülete az idei husvéti ünnepek alkalmából tanulmányi kirándulást rendez Olaszországba. A társaság április 8-án indul el Budapestről s Fiuméből halon megy Anconába. Innen folytatja útját Rómába, Nápolyba és Firenzébe, ahonnan ápril

19-én fog hazatérni. A tanítók tisztelkedni fognak a pápánál. A kiránduló társaságot dr. Verédy Károly kir. tanácsos, tanfelügyelő vezeti.

Kossuth Lajos emléke. A kegyeletes megemlékezés színhelye volt ma Kossuth Lajos sirja. Délelőtt az egyetemi ifjuság zarándokolt ki a kerépesi temetőbe, délután a függetlenségi párti képviselők koszorúzták meg a nagy halott sirját. Az egyetemi ifjuság tíz óraker gyülekezett a tudományegyetem előtt, de a csunya borus időben alig száz főből állt a meginduló menet. Előtt az egyetemi kör gyászfátyollal takart díszszőlőjét vitték. Már a kerépesi-uton utól érte az eső s mire kiért a temetőbe, csak úgy zuhogott. De ez nem lohasztotta le az ifjuság lelkes kegyeletét. A szakadó esőben szavalta el Benárd Ágoston Móra Ferenc *Ex tenebris* című hangulatos költeményét, mire Brazovay Kálmán jöghallgató mondott szép ünnepi beszédet, ostorozva azokát, akik miatt még most is késik Kossuth Lajos szobra. Aztán letette a nemzeti színű szallaggal átkötött koszorút a sirra, míg Zöldi Dezső a gyógyszerészettan hallgatók nevében koszorúzta meg a sirt. E közben eléllt az eső és a kegyeletes közönség leleverte a kalapját és elénekelt a sir előtt a Kossuth nótát. Az ifjuság erre föl akarta keresni Bónis Sámuel sirját, de mivel a temető igazgatósága sem tudta, merre van, visszatért Kossuth sirjához és ott tette le a Bónis Sámuel emlékének ezánt koszorút is, miután Móra Ferenc poétikus beszédben méltatta Bónis Sámuel honfiai érdemeit. A Kossuth-nóta éneklése közben vonult ki az ifjuság a temetőből s vele az a közönség is, amely mindig ott van, ahol az egyetemi polgárság a hazafias kegyeletnek áldoz.

A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt tagjai délután 3 óraker gyűltek össze a párhelyiségben s onnan indultak Kossuth Ferenc vezetése alatt ki a temetőbe.

A nagy halott sirjánál Komjáthy Béla orsz. képviselő mondott szép gondolatoktól áthatott beszédet, mire elhelyezték a siron a pártnak hatalmas babérokoszorúját, melynek nemzetszínű szalagján ez a felirás van: „Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt — Kossuth Lajosnak.” Majd Illyés Bálint szavalta el magas szárnyalású ódáját, melynek három utolsó versszaka így szól:

Mint lángoló tűzszőlő a sötétben,
E sírhöz minket e szellem vezet...
Ez tartja bennünk nyomor-nyomra ébren,
Nagy szívvel, amiért annyit vérezett,
S az élet útját miért végig küzdött,
Hogy nemzetednek homlokára tűzhess
A függetlenség koszorúját, melynek
Minden virága véresóben termett.

Oh, Nemzetem! Ki egykor annyit könnyet
Hoztál e sirra, hadd nyugodni őt,
Ha olveit sívár, ridég közönynek.
Sirjába dobtad s vele jobb jövőt!...
Ha lépmi nem mersz a dícső nyomába,
Mert szolgáltság hajt s alá igazán;
És csüggye vágyad hitvány rendelen,
Az ő babérta rád szégyent terem!...

Dicsőült szellem! Szállj te is sírodba,
Ha méltatlan rád a nemzedék...
De nem! De nem!... őresillag ragyogva,
Csak tarsad ébren nemzedék szívéit!...
A mig ki nem tör, mint az Etna lángja,
Egy büszke fénynyol lángoló sugárba,
S dícsősége befesti az eget!...
Bizzál óh népem!... a nap közeleg

A gyönyörű költemény mély benyomást keltett a közönségben, mely nagyszámúban csatlakozott a függetlenségi képviselők kegyeletéhez. Azután Foltner Jenő orsz. képviselő a szegedi és Csorvássy István a nagyszabonalai függetlenségi párt koszorúját tette le a sirra. Az est közelgett már, mire a képviselők eltávoztak a sirtól.

Az országos magyar gyórsrőrgyűléslet ma délután 2 óraker tartott népes irásversenyt a képviselőház üléstermében. Összesen 120 pályamunka adattott be.

Az első díjat (220 szótág; 4 arany) és egyúttal a legszebb és legszabatosabb stenogramm külön díjat (1 arany) Hajas Béla tanárjelölt nyerte el; a második díjat (180 szótág; 2 arany) nyerték Szigethy Ernő szegedi és hevesi *Bisicz* Pál budapesti (kegyesrendi) főgimnáziumi tanulók; a harmadik díjat (150 szótág; 1 arany) Fenster Iszó és Róth László jöghallgatók, *Lichtig* Arthur eperjesi és *Messik* Géza budapesti (zergo-ntcai főreáliskolai) tanulók; a hölgydíjat (1 arany) *Grossmann* Janka hivatalnoknő nyerte el. Könyvjutalmakat nyertek az első fokon Bőrűz Mihály, Molnár Gyula, Wagner József, *Deutsch* Sarolta; a második fokon Schwarz Sándor; a harmadik fokon Brais Rezső, Zundér László. Vidéki díj címén 1—1 aranyat nyertek: Kálai Emil (Szeged) az első fokon; Kemény Ignác (Pozsony) a második fokon; Molnár Elek (Pápa) a harmadik fokon. Könyvjutalmakat kaptak: Maholányi László (Miskolc), Guttman Mór (Ungvár), Stricker Jenő (Pápa), Gretzmacher Jenő (Lőcse), Mandel Jenő (Ungvár), Tóth János (Debrecen), Mittelmann Zoltán (Ungvár). Azonkivel számon nyertek elismerő oklevelet.

Kréta kiállítás rendez. Győrű görű herceg, Kréta kormányzója a békés munka terére lépett a szerezés után. Rendbehozta egy kissé

a sziget ügyeit s hogy megörözze a világot arról, minő nagyot javultak a kréai állapotok a görűg kormányzat alatt: kiállítást rendez a sziget fővárosában, Káneában. Ez lesz az első kréai nemzetközi ipar- és mezőgazdasági kiállítás. Áprilisban nyílik meg. május végén zárják. Ugy tudjuk, hogy a kiállítás résztvesz több magyar gyáros is.

Jótekönyelű bazár. A budapesti gyermek-menedékely egyesület fényes jótekönyelű ünnepélyt rendez május havában a fővárosban. A rendezőség élén gróf Károlyi Sándornak, az egyesület elnökönje áll. A jótekönyelű bazár gróf Károlyi Mihály egyetem-utcai palotájában és az azzal kapcsolatos győnyűrű parkban fogják megtartani.

Zsolnay Vilmos temetése. Ma temették Pécsen a magyar iparművészet uttörő mesterét, Zsolnay Vilmost. Olyan imponáló temetést, táviratozza levelezőnk, még nem láttak Pécsváros ősi falai. Ott volt a temetésen az egész város, de lejtöttek a temetésre Budapestről is igen sokan, különösen nagy számmal művészek és építésszek. A kereskedelemügyi miniszter *Abonyi* Emil miniszteri tanácsos által képviseltette magát és gyönyörű koszorút küldött Zsolnay ravatalára. A gyár felé vezető széles országúton végességig égtek a gyászfátyollal bevont gázlámpák, a gyár munkásai pedig kalapjukon gyászfátyollal és égő gyertyával kezükben sorfalat állottak. A beszentelés pontban 4 óraker kezdődött és *Hettyey* Sámuel püspök fényes segédlettel személyesen végezte. A beszentelés után a nagyhirű daloskór énekelt, majd *Littke* József, a kereskedelmi és iparkamara elnöke néhány szóval elbucszattatta a nagy halottat. Azután a munkások kézen vitték a koszoruk tömegét, miközben ugyancsak munkások vállukra emelték a koporsót s körülvitték a gyári épületben, hogy holt gazdájukat elbucszattassák a gyár összes helyiségeitől. A konduktus vezetését most már a püspöktől Károly Ignác esperes-plébános vette át. A koporsót a halottas kocsiira tették és Pécs város közönsége, a polgárság és katonaság, megalakították a gyászmenetet, amelynek eleje már rég a temetőben volt, mikor a halottas kocsí a gyárudvarról elindulhatott. A halottas kocsit a család tagjai és a küldöttségek követték, míg az egyesületek zászlóikkal egészen a temetőig sűrű sorfalat képeztek.

A gyémántvarázsló Berlinben. A berlini tudományos Akadémia jubileumi ünnepségére *Henri Moissan*, a legujabb kor egyik legkiválóbb elektroteknika is elment Berlinbe, mint Franciaország képviselője. Az ő legjelentősebb műve tudvalevőleg az a kísérlet volt, hogy a tiszta szénből gyémántot állítson elő. A nagy „gyémántvarázslóval“ ezúttal beszélgetést folytatott a *Berliner Local Anzeiger* egyik munkatársa, s a beszélgetés végén azt is megkérdezte *Moissan*tól, vajjon a párisi kiállításon be fogja-e mutatni a gyémánt előállítására vonatkozó módszerét. Válasza a következő volt.

— Az nagyon drága mulatság volna! — mondotta mosolygva. — Őszintén szólva nem vagyok nagyon büszke a híres gyémántgyártásomra! Négy évig dolgoztam nagy anyagi áldozatokkal a kísérletemen, sikerült is a kísérlet, hanem biz én nem ismételtem meg. Mi haszna van a tudományak a gyémántból! — folytatta a nagy tudós megvető kézmozdulattal. — A tudományra hasznos volt az óriási légnymás, amely a vas lehűlésénél létre jön. Ezt a fontos jelenséget az én gyémántkísérletemnél fedeztem fel. De, mint mondtam, nem ez a legnagyobb büszkeségem. Inkább volna az a kalcium-karbid előállítása. Ennek az a teletlenlángot adó anyagnak nagy mennyiségben tisztán kristályosodott állapotban való előállítása sikerült nekem az elektromos izzókályha segítségével.

Letartóztatott összeesküvők. *Varsóból* táviratozzák a *Szlovo* Polskinak. A *Robosnik* című szocialista lap nyomdáját bezárták s elfogták öt munkásnőt, egy jogászt s még egy asszonyt, akik állítólag egy összeesküvés részesei. A foglyokat a varsói citadellában bebörtönözték. Másnap a *Robosnik* ismét megjelent. Az összeesküvőket egy áruló juttatta a rendőrség kezébe. Ezt az embert ma a *Novarov* utcában törrel leszarták.

Megszökött sikkasztó. A zimonyi rendőrség táviratilag értesítette a főkapitányságot, hogy *Bukovola* Konstantin belgrádi államhivatalnok 5000 forintot meghaladó sikkasztást követett el s megszökött. Az illető 32—35 éves, erős testalkatú, borotvált állu, nagy, fekete bajszu ember. Puha kalapot, hosszú kabátot s időnként csipetűt visel. A rendőrség elfogatására megkötötte a szükséges intézkedéseket.

Mikor a tüzoltók nincsenek otthon. A galiciai *Cieszanowban*, mint egy lemergi táviratunk jelenti, azalatt, hogy a tüzoltóság egy szomszéd faluban járt, tűz támadt, amely a nagy szelben tíz házat pusztított el, köztük a posta épületét és a gyógszertart. Ugy e tűznél, mint a kolboszovai tűzvésznel derekasan dolgoztak a *Lubacowból* kirendelt katonaság.

Zsebelyi mintára. Liget temesmegyei községből néhány nappal ezelőtt névtelen feljelentés érkezett a temesvári törvényszékhez, melyben a zsebelyi mérgekverők történetéhez hasonló rémtörténeteket adnak tudtára a vizsgálóbíróknak. A csendőrség a feljelentés folytán a napokban letartóztatta *Úv. Kovács* Évát s beszoáltatta a temesvári ügyészségnek. *Gerddnovics* Sándor táblai bíró ki is hallgatta már az asszonyt, aki töredelmesen bevallotta, hogy urát arzenikummal megmérgezte. Vallomása során előadta, hogy *Korin* György, a zsebelyi hirhéd mérgekverők heritést épített náluk Ligeten. Építés közben apróra megbeszélétek, hogy *Kovács* Pétert, a gyöngyökűdő férjét mi módon tehetnék el láb alól. Méreggel *Korin* György szolgált husz forintos tartozásának kiegyenlítéséppen. Ugyancsak *Korin* György megígérte *Kovács* Péterné *Almazsán* Évának, hogy férje halála után feleségül veszi. A csendőrségvezető özvegy *Kovácsné* *Almazsán* Évát e vallomása alapján nyomban letartóztatta. A csendőrségvezető az esetet azonnal bejelentette a temesvári királyi törvényszéknek, egyúttal a nyomozást folytatja más mérgezési esetek ügyében is, mert úgy látszik, még több férjnek nyújtotta oda a felesége a halálos mérget — orvosság helyett.

Elhamvadtt városrészt. *Kolbessowa* nyugatgaliciai városban a piactéren tűz támadt, amely a nagy számban gyorsan terjedt és kétszáz épületet elhamvasztott, köztük az iskolát, a vikáriátust, a kolostort és a nyilvántartó hivatalt. Hatszáz ember hajléktalan.

Rendőri hírek. *Práger* Károly háztulajdonosnak *Óvoda*-utca 32. sz. a. levő lakásában az éjjel betörők jártak s onnan egy aranyórát lánecol, arany mellitűt, arany karperecet s többféle apróságot vittek magukkal, mintegy 370 forintot tesz ki. — *Golob* János postászt több ízben összeszedőlközött feleségével. A fiatal, 29 éves asszony a folytonos civakodást annyira szivére vette, hogy ma délelőtt *Soroksári*-utca 29. sz. a. levő lakásán a férj távollétében lúgkoldatot ivott. A szerencsétlen összeégett belsővel vitték a *Rókus-kórházba*.

Az Otthon közgyűlése.

Budapest, március 25.

Az Otthon írók és hírlapírók köre ma délelőtt tartotta IX. évi rendes közgyűlését, a tagok nagy érdeklődése mellett. *Rikosi* Jenő elnök lendületes beszéddel nyitotta meg az ülést; körülbelül a következőket mondotta:

Több, mint 30 esztendő óta napszámosa a sajtónak és mindig a legnagyobb szeretettel eszgett pályáján és pályatársain. Gondoskodni szerett volna az újságírók anyagi és erkölcsi érdekeiről és törekvésben mely arra irányult, meggyőződött arról, hogy az ideális célok között, melyek az újságíró-kar konszolidálására vezetnek, két alapvető cél van: a karnek anyagi konszolidálása és társadalmi szervezkedése. Valamint polgárosodás nem fejlődhetik népből, mely előbb állami formát nem szerzett magának, azonképpen van a társadalmi rétegek szervezkedése. Legkülönösebben áll ez az újságírók, a kiknek működése a legkorlátlanabb szabadságot tételezi föl. Kéri a kör tagjait, karolják föl a kört, hogy anyagilag virágozzék és csatlakozzanak hozzá, hogy mint társadalmi szervezet erkölcsi ellenőrzés alatt tartsa azokat, akik hozzája tartoznak. Ez emeli fogja a kört és képessé teszi mindannak elérésére, ami vágyainkban megfogott.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után az elnök felkérte *Soltész* Adolfot és *Tábori* Róbertet a jegyzőkönyv hitelesítésére, majd felolvasta *Beöthy* Zsolt alelnök levelét, melyben az távolmaradását menti ki.

Azután a választásokra került a sor. Négy szavazatszedő bizottság működött és pedig s következőképpen: az elsőben A—G betűkig *Balázs* Ignácot és *Gáspár* Arthurt, a másodikban H—L betűkig *Béla* Henriket és *Balla* Miklóst, a harmadikban M—P betűkig *Baumann* Miksát és *Ósi* Kornélt és a negyedikbe Q—Z betűkig *Szeredai* Leótt és *Mandovszky* Rikárdot jelölte az elnök szavazatszedőkül. Amíg a szavazás tartott, az ülés szünetelt.

Háromnegyed tizenkét óraker nyitotta meg ismét az elnök az ülést és miialt a szavazatszedőbizottság összeszámálta a szavazatok eredményét, tudomásul vette a főtájkári jelentést.

A jelentés mindenekelőtt beszámol a kör anyagi helyzetéről, hangsúlyozva, hogy a választmány sikeresen végrehajtotta az Otthon átépítését és berendezését. A nagy terhek mellett is ma tetemes tartalékokon felül 35.000 forint tiszta vagyonnal rendelkezik az Otthon. Beszámol azután a jelentés a kör életében tavaly végbement nevezetesebb eseményekről, arról, mi minden történt a kör részéről az írók és hírlapírók érdekeinek védelmére s mily irodalmi és kulturális ünnepeken vett részt, melyeken büszkeséggel tapasztalta, hogy az Otthon immár nem jelentelen tényezője Magyarország kulturális munkájának. A *Budapesti Újságíró Egyesület* és az *Otthon* közt fennálló kollegiális viszonyról így emlékszik meg a jelentés:

— Jól esik e helyütt arra is rámutatnunk, hogy tevékenységünkben kártársi szeretettel haladunk

együtt azzal a testvéregyesülettel, mely pár évvel ezelőtt „Budapesti Újságírók Egyesülete” cím alatt megalakulván, ha nem is öleli fel a mi programunkat a maga egész teljességében, de annak egyik legfontosabb részét, a hírlapirodátom érdekeinek előmozdítását nagy buzgalommal és becsülettel szolgálja.

A múlt évben volt a körnek tiszteletbeli tagja 4, alapító 17, rendes tagok 766, vidéki 103; most van tiszteletbeli 5, alapító 39, rendes 751, vidéki 100, pártoló 6. Volt tehát összesen 890 tagja, most van 899. A tiszteletbeli tagja száma egyvel szaporodott: Magyarország ez idő szerinti miniszterelnöke, Széll Kálmán, aki mint a magyar közművelődésnek egyik legteljesebb elharcosa, szívéből azelőtt is közel állott s aki még akkor, midőn nem foglalta el azt a fényes polcot, melyen ma áll, sokféle előzékenységgel nagy hála kötelezte körünket. Igen jelentékeny a szaporodás az alapító tagok sorában: huszszal több van az idén, mint amennyi szerepelt a tavalyi kimutatásban. Auer Róbert, Balla Sándor, Beck Nándor, Breiner L. Zsigmond, az Első Budapesti Gőzmalom, Fürst Jakab, Glück Frigyes, br. Harkányi Frigyes, br. Harkányi János, br. Harkányi Károly, dr. Heidelberg Tivadar, Herz Zsigmond, Hoffmann S. és W., a Magyar Ipar- és Kereskedelmi Bank, Láncoz Leó, Löwenstein M., idős Luczenbacher Pál, a Pesti Könyvnyomda Részvénytársulat, Steinl Imre, gróf Széchenyi Menő, báró Wodianer Albert és Weiss Fülöp, báró Wodianer Albor 500, idős Luczenbacher Pál, Glück Frigyes és Steindl Imre 300—300 forint, a többi pedig 200—200 forint alapítvánnyal.

Kezelettel emlékszik meg a jelentés az Otthon halottairól: id. Luczenbacher Párról, aki csak a lefolyt évben lépett be a körbe. Deveseri Ignációl, a budapesti német hírlapirodalom egyik legrégibb és legtehetségesebb tagjáról, Neszély Arthurról, ki az ifjú magyar hírlapírói gárdában ha-collt, lelkesedve bivatásáért és minden nemzeti ügyért, Roder Adolfról, ki mint vidéki lapszerkesztő évtizedekig híven szolgálta a magyarság ügyét, aztán pedig a magyar nyelvet októdi tankönyvekkel gyarapította érdemeit. Kimult Szomoró Károly, egy ifjú költő, kinek nem adatott meg beváltani a hozzá fűződő reményeket; Karvaly Mór, a kiváló festőművész, dr. Glück Ignác a jeles törvényszéki orvos és csak a minap Gerő Viktor főreáliskolai tanár, aki megrokkant az ellett való küzdelemben és maga sietett a halálba.

Lendvay Sándor indítványára a közgyűlés közszületet és elismerést szavazott Falk Zsigmond lo-vagnak, a kör vagyonának önzellen kezeléséért.

Most dr. Balázs Ignác bejelentette a választás eredményét, mely a következő: Beadott összesen 143 szavazat. Elnök lett Rákosi Jenő 143 szavazattal, alelnökök: Bektes Gusztáv, Beithy Zsolt és Fenyő Sándor. Főtákar Radó Antal, titkár Fajó Aladár, gazda Gelléri Mór, pénztáros Falk Zsigmond lo-vag, Ellenőr Lendvay Sándor, ügyész dr. Gonda Dezső, építő tanácsadó Márkus Géza, könyvtárosok dr. Balassa József, Róbotz Andor, számvizsgálók Fái Béla, Keszthelyi Ernő és Vidor Pál.

A választmány tagjai lettek a következők:

Adorján Sándor, Ambrus Zoltán, Balla Mihály, Barna Izidor, Bárony István, Benedek Elek, Bede Jón, Beithy László, Bródy Sándor, Csajthay Ferenc, Cziklay Lajos, Erős Gyula, Evva Lajos, Farkas Imre, Gajdary Ödön, Gárdonyi Géza, Gracza György, dr. Guthi Soma, György Aladár, Hegedűs Lóránt, Heitai Ferenc, Herczeg Ferenc, Hefesi József, Hock János, Holló Lajos, Kálnoki Izor, Kemechey Jenő, Kiss József, Korbuly József, dr. Kovács Dénes, Kulinsz Zsigmond, Lipsey Ádám, Lovik Károly, Luby Sándor, Lukács Gyula, Makai Emil, Márkus József, dr. Marton Miksa, Molnar Antal, Molnar Géza, Ósi Kornél, Papp Dániel, dr. Pap Dávid, Peisner Ignác, Porzolt Kálmán, Pósa Lajos, Rákosi Viktor, Rothausner Miksa, Salamon Ödön, Sebők Zsigmond, Stranz Adolf, Sturm Albert, Schwarz Armin, Szávay Gyula, dr. Szécsi Ferenc, id. Szinyeyi József, Szokolay Kornél, Szomaházy István, Tabori Róbert. Összesen 60-an.

A közgyűlés tudomásul vette a választás eredményét, mire az elnök a lelépett tisztviselők nevében köszönetet mondott a körnek eddigi támogatásáért, az újonnan megválasztottak nevében pedig kijelenti, hogy mindig a kör érdekeit fogják szolgálani.

Tabori Róbert indítványára a közgyűlés köszönetet lejezi ki az Otthon lelépett vezetőségének és a választmánynak, mire a közgyűlés, az elnök életésével véget ért.

A közgyűlést, az Otthon kör dísztermében lakoma követte, melyen több szellemes felkötött hangzott el.

Elsőnek Rákosi Jenő emelkedett szólásra és az Otthon tagjait köszöntötte fel; Gelléri Mór Rákosi Jenőt éltette, mint a magyar újságírói gárda legérdemesebb tagját. Porzolt Kálmán szintén Rákosi Jenőt köszöntötte fel. Majd ismét Gelléri emelkedett szólásra és nagy taps és éljenzés között a Budapesti Újságírók Egyesületére és annak elnökére Vészi Józsefre üritette poharát. Márkus Miksa az új választmányi tagokat éltette, Kovács Dénes olmes felkötöttjében Rákosi Viktort, Hefesi József pedig Márkus Gézáat éltette. Lipsey Ádám id, Szinyey József, Rákosi Jenő Lendvay Sándorra, Cziklay

Lajos az újságírói összetartásra üritette poharát. Fel-szóaltak még Lendvay Sándor, Gerő Ödön, Rákosi Viktor és Molnár Ferenc. A lakoma a legjobb hangulatban fel 4 órakor ért véget.

SZÍNHÁZ. ZENE.

Az intendáns fél...

Budapest, március 25.

Aki foglalkozott egy kicsit a *Nérok* psziko-lógiájával, az jól tudja, hogy kerülnek idők, amikor a zsarnok természetű emberek, akik nem tudnak egyebet kelteni, mint rémületet, egyszerre csak megremegnek és félni kezdenek.

S ha egyszer félni kezdenek, félnek a saját maguk árnyékától is, ami nem is lehet másképpen, mert amilyen szertelenek a hatalom gyakorlásában, éppolyanok a félelemben is!

Valami gonosz elősejtlemo szállja meg őket a bukásnak s az igazságnak egy titkos szózatát hallják a saját kebelükből feltörni:

— A rossznak el kell bukiuia!

S ilyenkor két kézzel kapaszkodnak bele hatalmuk kényelmes karosszékeinek a karfájába s azt hiszik, hogy ezzel sikerül megfékezniök az alattok meginduló földindulást. Csak hogy ez székestől fordítja fel őket...

S ilyenkor, ha a zsarnokok félni kezdenek, mindenféle övöszközközök, gyerekes rendszabályokhoz kapkodnak abban a reményben, hogy megmenhethetik magokat...

Hiába tagadná akárki, az intendáns széke is ingadozik és gróf *Keglevich* István ő excellenciája, az erős akaratú, az idegen akaratot és idegen igazságot nem tűró, a zsarnoktermészetű, fél!

Hiába tagadná ő maga is; igenis fél...

Megmozdult szívében a félelem fojtó érzése és gyerekes övöszközközök után kapkod ő is, mint a *Nérok* általában, amikor érzik, hogy rendülni kezd alattuk a föld. Mintha bizony a földrengés ellen védekezni lehetne egy — fogpiszkálóval.

Az intendáns fél a — *Jászai Mari utolsó fel-lépéséről, a pénteki Széchy Máriától.*

S aki tán azt hinné, hogy tréfálunk, az itélje meg a következőkből:

Ma délelőtt kevéssel tíz óra után, két ifjú ember — egyetemi hallgatók — bement a *Nemzeti Színház* elősarokába, az előjegyzési kasszához és két jegyet akart előjegyezni a pénteki *Széchy Mária* előadásra.

— Már nincs! — felelte kurtán a pénztárban ülő kisasszony.

Ez eszel odamutatott a fekete táblára, amelyen ökölnyi betűkkel ez volt kirva:

A pénteki előadásra az összes másod- és harmademeleti jegyek elfogytak.

A két ifjú nagyot nézett:

— Hogy lehet ez, hiszen ma van az előjegyzés első napja? ... A műsor csak a mai reggeli újságokban jelent meg és most alig múlt tíz óra? Csak nem jegyezték elő az első félóra alatt az összes jegyeket?

A pénztáros kisasszony felelet helyett rejtelmesen mosolygott.

A két ifjú bosszankodva folytatta:

— Meg akartunk nézni egy magyar történelmi darabot és siettünk a pénztárhoz, hogy első legyünk, akik jegyhez jutunk ... Lehetetlen, hogy a jegyek már elfogytak volna ... A pénztáros kisasszony vállat vont és újra csak a fekete táblára mutatott:

— Nincs!

Hát az intendáns ur *mindjárt pénztárvizsgáló* kiíratta, hogy a másod- és harmademeleti összes jegyek elfogytak. Ezek azok a helyek, amelyekről az intendáns tudja, hogy oda a kevés pénzzel, de sok érzéssel bíró fiatalok jár, amely lelkesedni, esetleg pedig *tüntetni* is szokott. Ezt a veszedelmes elemet akarta hát az intendáns ur a nagy magyar tragika utolsó fellépéséről a *Nemzeti Színház*ból kizárni?

És kit fog oda ültetni abba a veszedelmes régióba? A maga megbízottait? *Weidinger* bécsi embereit, akiknek a vén klakkfőnök erre az egy estére olyan utasítást fog adni, amelyet még soha életében nem adott, hogy ne tapsoljanak?

Vagy pedig elzárja a jegyeket az intendánsi fiókjába és másnap kiírta majd valamelyik felhívatalos újságba, — mint ahogy a legutóbbi *Medea*-előadás alkalmával tette, — hogy a színház üres volt?

Megtehette azt, vagy ezt, de egy bizonyos, hogy mind a két övörendszabály gyerekes és nem bizonyít mást, mint azt, amit a zsarnok termé-

szetekről fentebb mondtunk, hogy kerülnek idők, amikor egyszerre csak megremegnek és félni kezdenek s ilyenkor kapkodnak fűző-fához...

Az intendáns ur is fél a pénteki estétől, amelyen *Jászai Mari* művészetének a tündöklő napja utóljára fogja beragogni a *Nemzeti Színház* színpadát s a melyen ez a csodaszzerű ragyogás nem lesz többé látható, — addig legalább nem, míg gróf *Keglevich* István lesz az intendáns.

Istennek hála azonban, az intendáns ur is hiába kapaszkodik bele két kézzel hatalmának kényelmes karosszékebe, azt híven, hogy ezzel sikerül megfékeznie a talpa alatt megindult földindulást.

Csak hogy ez a földindulás székestől együtt fogja felfordítani gróf *Keglevich* István urat másod és harmademeleti, visszatartott összes jegyeivel egyetemben...

Megirtuk, hogy gróf *Keglevich* István intendáns távirati rendeltére jóval hamarabb tért vissza San-Remóból, semmint szándékában volt és hogy visszahívása a betiltott ifjusági előadások ügyével van összefüggésben. Ertesülésünk szerint az ifjusági előadások nemsokára újra megindulnak, mert az intendáns kénytelen volt engedni ebben az ügyben. Ezt adja hírül a *Híresarnok* című könyvnyomatos alábbi közleménye is, bár az intendánsra nézve megcukrozott formában:

— Az intendáns enged. Említettük, hogy

gróf *Keglevich* intendáns, hogy megbosszulja az egyetemi ifjusági ellenséges magatartását, bezárta az ifjusági előadásokat és megvonta az ifjuságtól a féláru jegyek kedvezményét. Ez az utóbbi rendelet érzékenyen érintette az ifjuságot, mert az intendáns ezáltal lehetetlenné tette a szegényebb sorsu egyetemi hallgatóknak a *Nemzeti Színház* látogatását. Az egyetemi ifjuság nevében ezért *Közpály Dezső*, az Egyetemi Kör elnöke, *Zsembery István*, az általános egyetemi segítőegyesület elnöke és *Tóth Ferenc* tegnap tisztelegtek az intendánsnál, hogy a sérelmes rendelet visszavonását kérjék. Különböző magyarulatok és hosszas tárgyalás után az intendáns megígérte, hogy a kedvezményes jegyek kiadását *újbl etemeli és ha akadályokba nem ütközik, az ifjusági előadásokat is megtartatja.*

** **Brandes György** Budapesten. *Brandes*

György, a világhírű dán színházi kritikus és esztétikus-író holnap *Budapestre* érkezik. *Brandes* pár napot fog itt tölteni s a magyar színházi és irodalmi viszonyokkal óhajt megismerkedni. A kiváló kritikus egyik előkelő fővárosi társaskörben felolvasást is fog tartani.

** **Magyar Színház.** A *Magyar Színház* ma délután *Szulamith*-előadásán *Horváth Arnold* jövevű tenorista énekeite Absolon szerepét, akit a budapesti közönség nagyon előnyösen ismer a *Népszínház* színpadáról és a *Városi Színház* köréből. *Horváth* ércs csengő hangon énekelte parthíját és kifejezésteljes játéka is a rutinos művészre vall. A közönség nem egyszer zajos tapsokkal jutalmazta ugy szép énekét, mint művészi játékáért. A művész felléptetése, mint halluk, szerződötési célból történt s a *Magyar Színház* oszlopos tagot nyerne szerződötésével.

** **A király színházban.** A király, aki ritkán szokott színházat látogatni, tudatta a bécsi *Kaiserjubiläum-Stadtheater*rel, hogy a héten meg fogja nézni *A vad kapitány* (*Der wilde Rittmeister*) című vigjátéki előadást.

** **Filharmoniai hangverseny.** A *Richter János* vezénylete alatt *Duóssy H. Berta* operanékesnő és *Gross Gizella* zongoraművész nő közreműködésével szerdán, március 28-án a vidágó nagytermében tartandó IX. filharmoniai hangversenynek másóra a következő: 1. *Rimski-Korsakoff* „*Snegurotchka*” suite (ujdonság), 2. *Volkman* „*Sappho*” drámai énekjelenet, éneki *Duóssy H. Berta*, 3. *Berlioz* „*Kerti jelenet*” és „*Mab tündér*”, 4. *Romeo és Júlia*-ból, 4. *Schumann* zongoraverseny (A-moll) előadja *Gross Gizella*, 5. *Weber* „*Oberon*” nyitány.

** **Busoni és a honvéd zenekar.** A *Royal-ven-dégfogadó* hangverseny termében, éppen akkor, a midőn *Bendiner* Nándor zongoraművész, *Busoni* kedvence tanítványa, főpróbat tartott a honvédzenekarral, megjelent a nagy zongoravirtuóz. A próbat nagy érdeklődéssel figyelte meg s nagy elismeréssel adózott a honvédzenekarnak, dicsérve szakképzettségét és művészi képességét. Különösen tetszett a mesternek a saját hangszerelésében megjelent, de nálunk eddigéig ismeretlen Liszt-féle spanyol rapszódia.

** **Rossini-repriz Milánóban.** *Milánóban* *Rossini* nek egy régi dalművét, a *L'Italiana in Algeri*, elővettették fel. A dalműnek óriási sikere volt.

** **Fái Szeréna bucsufelépése.** *Kölcsevérről* írják nekünk, hogy *Fái Szeréna*, a budapesti *Nemzeti Színház* új tragikája, szombaton lép fel ott utóljára *Sudermann*nak *Otthon* című darabjában.

Hangverseny Budán. Az I. kerületi Szabad Polgári Kör sikerült hangversenyt rendezett tegnapi krisztinavárosi polgári leányiskola tornatermében. A hangversenyen tulnovomó részben a Nemzeti Zenedánvendékek vettek részt, akik Fetter János zeneszerzőmunkáit: „Visegrád romja” symphoniai költeményt játszottak nagyhangszerrel tisztelegve. A bevezető és magyarázó verset írta és szavaltta: Taksonyi József. Sikerült énekszámai voltak Schilling-Noszveda Anna urhölgynek, aki Liszt Ferenc Mizon-dalát és a magyar áriát énekelte a Hunyadi László operából, amelyet a mester De la Grange asszony számára írt. Ez utóbbit meg is kellett ismételnie. A Mazurka-Caprice (Bohn) és Poème Hongrois (Hubay), amelyeket Renner Árpád adott elő hegedűn, szintén tetszett. A Szózat-változatok-kvartett (Huber), Kernler Jenő zongorajátéka (Berceuse—Chopin és Polonaise—Liszt), valamint Szűk Endre zenédei tanár gordonka-szólója (Le Réve) szintén nagy hatást ért el. Hangverseny után társasvacsora volt a kör Attila-kört 37. sz. a helyiségében.

Suite Hongroise. Ez a címe dr. Ancyfal Armand, győri rendőrkapitány új zeneművének, amely a napokban jelent meg. A komponistának jó neve van már és ez a legújabb szerzeménye is nagy kvalitásai mellett szól.

Première a vidéken. A miskolci színházban a napokban *A tizedik este* című egyfelvonásos vígjátékot adtak elő dr. Serédy Jenőtől. A kis darabnak szép sikere volt.

Wagner Siegfried Párisban. Wagner Siegfried szokatlan nagy ünneplésekben részesítik Párisban, ahova egy *Colonne*-féle hangverseny dirigálása végett ment. Már megérkezése alkalmával nagy sereg francia és német Wagner-zenekarát óvásokkal fogadta, amelyekre Wagner francia és német nyelven válaszolt. *Leques* közoktatási miniszter kihallgatáson is fogadta a fiatal Wagner.

Giordano Fedorá-ja. Umberto Giordanonak *Fedora* című új operája *Bellincioni* Gemma bécsi vendégszerrelése alkalmával a bécsi udvari operában is bemutatásra fog kerülni. Ebből az ötletből azt az érdekes újítást teszik meg a színpadon, hogy a teremdíszletek természetes nagyságban fogják összeállítani. Ugyanezt teszik a *Traviata* előadásán is.

A bécsi opera új tenoristája. *Mahler* Gusztáv igazgató a *hamburgi* színház tenoristáját, *Burrian* Károlyt, a bécsi udvari operához szerződtette.

Az új Théâtre Français költségei. A francia képviselőház tegnap tárgyalta a kormány előterjesztését az új *Théâtre Français* építési költségeiről és erre a célra 2.200.000 frankot szavazott meg. Külön 220.000 frankot szavazott meg a képviselőház arra a célra, hogy az *Odeon* a *Théâtre Français* ideiglenes előadásai céljából átalakítsák.

A Kleopatra Drezdában. *Veró György* operettje *A Kleopatra* utat írt magának a nagy német színpadokra. Tegnapi előadását végig nézte *Rottler*, a drezdai Residenz-színház igazgatója és a darab annyira megtetszett neki, hogy előadási jogát rögtön megszerezte. *Rottler* különben előadta Drezdában *Napoleon öcsémét*, *Guthi* és *Rakosi* ismert bohózatát.

A nagylelkű Schönerer kisasszony. *Schönerer* kisasszony, akiről már megírtuk, hogy végleg visszalép hosszú színészi pályájától, április harmincadikán fejezi be utolsó évadját a bécsi *An der Wien* színházban. *Schönerer* kisasszony, mint hogy minden esztendőben tenni szokta, a szabadidejék után az ideit évad alatt befolyt pénzt, körülbelül tízezer forintot a szász torinói aluli tagok közt osztja szét.

Ahol nem lehet előadást tartani. A kolozsvári *Nemzeti Színház*al szombaton este az a szokatlan dolog történt meg, hogy nem tarthatott előadást. A tagok legnagyobb része influenzás volt s egy előadásra való egészséges szereplőt nem tudtak összehozni.

A L'Aiglon sikere. *L'Aiglon*, Rostand új darabjának negyedik előadására 43.775 frankot jövedelmezett, a minapi 12.139 frank napi átlagnak felel meg. *L'Aiglon*ra szóló jegyek az április hetedik előadásig mind elfogytak.

A Telefon Hírmondó hazihangversenye. A Telefon Hírmondó e héten négy hangversenyt rendez előfizetőinek. Hétfőn, szerdán és pénteken este fél 9 órakor kezdődőleg és esütörtökön délután a rendes gyermekhangversenyt. A mai hangversenyre közreműködésüket megígérték: S. Földi Ferike, Farkas Jozsef, Lumpé Gizella és Szerdahelyi Józsa zongoraművész női, Hegecs Ferenc, a magyar királyi Operaház tagja, Rixa Dezső, Szilágyi Ferenc és Toronyi Gyula urak. A szerzeségy márciusi időben — úgy hisszük — kedves kötelezettség teljesít a Telefon Hírmondó, midőn a kénytelen otthonmaradás egyhangúságát hangversenyeivel fűszerezi. A hangverseny után érdekes hírek felolvasása következik, majd még katonai- és cigányzene átvitel lesz hallható a kagylókon 11 óráig.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Magyar magánjog. Megemlékeztünk már arról a nagyszabású jogi munhárról, mely dr. Fodor Armin szerkesztése mellett legkiválóbb jogászaik közreműködésével még a múlt évben indult meg. Az egész anyagot átölelő és alapos művekben nem igen dusslakodó magánjogi irodalmunkban valódi hűségot van hivatva pótni ez a munka, amelynek gyakorlati értékét polgári törvénykönyvünk küszöbön álló kodifikálása éppen nem csökkenti. A *történelmi jogot* tárgyaló harmadik, megjelenési sorrendben első kötet fekszik előtünk. A közel 900 oldalra terjedő hatalmas anyagot dr. Kiss Mór és dr. Reiner János egyetemi és dr. Katona Mór jogakadémiai tanárok dolgozták fel. Három nagy részre oszlik fel a munka, amelyek közül az első, a kötelmi jog általános része dr. Ka-

tona Mór, a jogügyletekből származó kötelemekeket tárgyaló második rész dr. Kiss Mór és végül a szerződésen kívüli kártérítési kötelemekekről szóló harmadik rész dr. Reiner János tollából került ki. Még a tisztán gyümölcsös jelellő műveknél is gyakran észlelhető az a fogyatékos, amit a mi rendszerében és egységében a több szerző együttműködése szül. Rendszeres, összefüggő egészet alkotó műveknél ily természetű hiba nehezen kerülhető el, jól esik tehát konstatálnunk, hogy a jelen esetben a munka megosztása nem volt sem rendszerének, sem egységének rovására. A munka felőli a kötelező jog teljes anyagát, aminek összegyűjtése, ha tekintetbe vesszük, hogy hazai kötelemi jogunk csak igen csekély töredéke sarkal tételes törvényen, a szerzők érdemét nagyban emeli. Gondos, beható tanulmány, és jogászai elemzés, a hazai joggyakorlatra való támaszkodás s mindezek mellett világos, könnyen érthető előadás a műnek oly kiváló sajtósági, melyek a hazai szakközönség széles körében közkedveltséget biztosítanak számára. A szép nyomású kötet *Singer* és *Wolfer* kiadásában jelent meg és fizetve 8, kötve 9 frt 20 krajcárért kapható.

A büntügyi nyomozás. „A büntügyi nyomozás tárgyában kiadott belügyminiszteri utasítás magyarázata”, ez a címe Közigazgatási Könyvtár, dr. Kampis János folyóirata legújabb számának. Szerzője dr. Magyar István budapesti királyi ügyész. A munka kiválóan ajánlható a közszépi előjárásoknak, a rendőrhatalóságoknak, bírásoknak, ügyészeknek és ügyvédeknek. Ára 2 korona 40 fillér.

Magyar Zsinagóga. *Lebovits* József baranyamagoosi zsidó pap ilyen című folyóiratának márciusi száma igen értékes beszédekkel tartalmaz. A havi szaklap előfizetési ára hat korona.

Egy röpirat. *Liszynyi* Damó Endre kisebb publicisztikai dolgozatát *Néhány szó* címmel kiadta. A röpiratot a szerző gróf Széchenyi István emlékének ajánlotta. A füzet ára 20 fillér.

EGYESÜLETEK.

(Jogvédő Egyesület.) A vagyontalanok részére alakult Jogvédő Egyesület ma tartotta évi rendes közgyűlést dr. Katona Béla koronauyvársi helyettes elnökele alatt. Bejelenté az elnök, hogy az egyesület most május hó 1-jén a Károly-kaszárnyából kiköltözik. Új helyiség eddig még nincsen. Legelőszérőbb lenne, ha a törvényszék épületében lenne elhelyezhető, csak hogy ez a feltevés a megvalósulás stádiumába nem léphet, mert a törvényeknek is szüksége van a helyiségekre. A lefolyt évben összesen 504 esetben vettek igénybe az egyelet működését. A múlt évi zárszámadásokat és pénztáros jelentéseket a közgyűlés tudomásul vette s a felmentvényeket megadta. Az egyesület vagyona az időszerint 224 frt. Végül a választásokra került a sor. Megválasztották nagy lelkesedéssel egyhangulag elnöké dr. Katona Béla koronauyvársi helyettesét, alelnöké: dr. Schreyer Jakabot és Gazdag Manót. Választmányi tagok lettek: Barony Arthur, Sándor Pál, dr. Gonda Dezső, dr. Krishaber Adolf, dr. Murányi Ernő, Nagy Dezső, dr. Neuschloss Marcel és dr. Sgalitzer Gyula. Az ülés végén dr. Sgalitzer Gyula ügyvéd indítványára a közgyűlés köszönetet szavazott dr. Katona Béla alelnöknek fáradságtalan buzgóságáért.

(A Ferenc József kereskedelmi kórház), Budapesti Kereskedelmi Betegpótló-Egylet) vasárnap délbent tartotta ez évi rendes közgyűlést *Hutt* Tivadar elnökele alatt. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentése a betegszérlőző pénztár és a kórház folytonos fejlődését konstataálja és olyan intézmények elhelyezését helyezi kiállításba, amelyek a tagok részére kiválóan üdvösek és előnyösek.

A múlt évi működés egyik kiemelkedő momentum, hogy megváltak annak az alapját, hogy a női kereskede mi alkalmazottak is apólast találjanak a kórházban. 140.000 forintért megvették a kórház kibővítésére szolgáló szomszédos telket és ezzel az ügy a megvalósulás első stádiumába lépett. Az elismerés ezeket az előnyökért, amelyekben a kórház tagjait részesíti, nyilvánul a tagok létszámának folytonos emelkedésében. Az 1898. év végén 8049 tagja volt, 1899. év végével pedig ez a szám 8707-re emelkedett. A múlt évi bevételük 109.376 forint, a kiadások 98.422 forintra rútlak és így a fölösleg 9954 forint. A tartalékalapok összesen 71.145 forintra emelkedtek. A közgyűlés a jelentéseket egyhangulag tudomásul vette és *Kohn* S. Vilmos közgyűlési kiküldött: indítványára: *Hutt* Tivadar elnöknek, cselnek dr. *Jellinek* Zsigmond kir. tanácsos, kórházi igazgatóknak, dr. *Bartha* Gábor egyetemi magántanár és dr. *Frischmann* Gyula főorvosoknak és *Fodor* Ferenc ügyvező-igazgató-gondnoknak működésükért köszönetet szavazott.

(A kereskedelmi utazók közgyűlése.) A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete ma, vasárnap délután két órakor tartotta tizedik rendes közgyűlést. A nagy számmal megjelent egyesületi tagok lelkesedéssel hallgatták meg *Auer* Róbert elnök magvas megnyitó beszédét, mely az általános közgazdasági helyzet komoly rajának keretében megjelölte a kereskedelmi utazók egyesületének tavalyi szereplését és szerencsésen domborította ki azt a kettős munkásságot, melyet az egyesület kifelé és befelé egyforma rátermettséggel tudott kifejtetni. A közgyűlés a tetszéssel fogadott elnöki megnyitótán tudomásul vette az évi jelentést, melynek közérdeklő tartalmából kiemeljük a következő adatokat:

Az egyesület ebben az esztendőben akciót in-

dított a tagok *agykori ellátásának* biztosítása érdekében s az akció eredményeképpen már az első esztendőben körülbelül 20.000 korona nyugdíjalapot tud felmutatni, amihé még legalább is ugyanannyi összegzet jelentő kötelező ígértet is járul a főnökök részéről. Az egyesület ilyenformán az idén már pályázatot is hirdetőt keresetképtelen és megrokkant tagjainak rendes havi segélyezésére s ezt a pályázatot jövőre is meg fogja ismételni. A lefolyt esztendőben több fontos javaslatról volt az egyesületnek alkalma véleményét kifejezteni a miniszteriumhoz. Így az ipartörvény 50. szakaszának módosításáról s az árurészletügyletekről szóló törvényjavaslatok tárgyában. A kormány felhívása következtében az árurészletügyi ankétre *Beck* Géza alelnököt delegálta az egyesület. Kikérte a kereskedelmi kormány az egyesület véleményét azonkívül a *tisztességtelen versenyre* vonatkozó javaslat s az *autonóm vámtarifa* ügyében is. Sikerült az egyesületnek kieszközölnie, hogy az új állami munkaközvetítő intézet allandó összekötöttes lépjen az utazók helyeszközök osztályával. Résztvett az egyesület a textilgyárosok értekezletén, mely a hazai ipar pártolására megindított akcióját az első lökést adta; továbbá abban az akcióban, mely a felmondási idő szabályozása ügyében most folyik. Sokat áldozott az egyesület a lefolyt esztendőben is *jótlakony* célokra: jelentékeny összegekkel támogatta elhalt tagtársak özvegyeit és árvaít, segítette keresetképtelen tagjait. De másrészt a tagtársak is minden körben agáltak a jótékonyasági alapok növelése érdekében. S az egyesület pénzügyi helyzete ugy fejlődött, hogy ma már 35.000 koronas budgettel dolgozik.

A közgyűlés örömmel vette tudomásul a jelentést s a fölmentést is minden irányban megadta. A napirend utolsó pontja a választás volt s ezutal a következő tizenhét új igazgatósági tagot választotta meg a közgyűlés: Guttman Zsigmond, Fröhlich Bertalan, Kanitz Zsigmond, Kohn Ignác, Dénes Leó, budai Goldberger Albert, Goldschmied Adolf, Mayer Frigyes, Spitz Fülöp, Kisfalvi Ferenc, Neményi Géza, Zempliner Ármin, Sparger Jabab, Ferenczi Mór, Auer Béla, Eliás Miksa és Kux Adolf. A felügyelő-bizottságba rendes tagokul: Ablis Samu, Krausz Sándor és Neuwelt József. Póttagokul pedig: Erdensohn Gyula és Kohn Ede választattak meg. A közgyűlés után esti nyolc órakor népes lakoma volt az egyesület helyiségeiben s a lakoma után reggelig tartott a tánc.

SPORT.

A Budapesti Torna Klub közgyűlése. A Budapesti Torna Klub tegnap délután tartotta Bundsmann F. elnökele alatt XV-ik rendes közgyűlést. Az 1899-iki választmányi jelentés szerint a klubnak 171 tagja. Az egyesület tiszta vagyona 3016 forint 40 krajcár. A választás eredménye a következő: Elnök Bundsmann Jenő. Másodelnök Iszer Károly. Alelnök Kankovszky Vilmos. Választmányi tagok: Balogh Hugó, Bláthy O. Titus, Gaboena Károly, Otta Ferenc, Schwarzmayzer Lajos, Kiss János, Sturza Károly, Prachtel József, dr. Pokorny Sándor, Pesky János, Kakas Gyula, Nrehovszky Vilmos. Póttagok: Dr. Kovách Aladár, Róthy Károly, Szimály Árpád, Erményi Emil, Mirgay Gyula. Pénzvizsgáló bizottság: Lucius Károly, Kindling János, Panny József.

Football match. Zsufolt tribün, ezernyi közönség volt ma a tanuja a „Műegyetemi Football Klub” ez idei első mérkőzésének a millenárius versenypályán. Az ellenfelek bécsi játékosok voltak, akik nagyon szép küzdelem után 3 góallal verték a mi kiváló football csapatunkat. A küzdelem mintaszerű rendben folyt le, ami *Orbán* Pál főhadnagy tapintatos vezetésének az érdeme.

TÁVIRATOK.

Bécs, március 25. *Hofmoll* tanár, udvari tanácsos, a sebészet tanára ma meghalt.

Athen, március 25. A kamara hesszabb vita után harmadik olvasásban elfogadta az a törvényjavaslat, amelylyel a hadsereg főparancsnoksága a trónörökösre ruházatik.

Athen, március 25. (Havas.) Estaxias közoktatásiügyi miniszter és Krizzos kapitány képviselő a segédek közt felmerült véleménykülönbségek következtében nem fogtak párbajt vívni. A közoktatásiügyi miniszter beadta lemondását. Ideiglenesen a kormánynak egy másik tagja fogja vezetni a közoktatásiügyi tárcza ügyeit.

A háború.

London, március 25. *Roberts* tábornagy egy Bloemfonteinből e hó 24-éről kelt távirata jelent: A gárda két ezredesét, egy kapitányát és egy hadnagyát, akik a Modder-River melletti táborból 8 mérföldnyire sétalovaglást tettek, a boerok hírtelen puskatüzeléssel támadták meg. A hadnagyot megölték, a többi tiszteket *sulyosan megsebesítették*. Az egyik tiszt fehér kendőt lobogtatott, mire a boerok a sebesülteknek segítségére siettek és őket egy faromba vitték.

Londen, március 25. A Reuter-ügynökség jelenté Barklyból a hó 24-ikéről: Csütörtökön hivatalosan jelentették, hogy Griquatown 400 boer ismét megszállta. Tegnap Kimberleyből egy osztály indult oda, hogy elűzze a boerokat. A boerok Griquatownnak összes lojális érületi lakosságát, az asszonyokat is, fogságba helyezték.

Garibaldi szobra Dijonban.

Dijon, március 25. Ma itt *Legyues* közoktatásiügyi miniszter jelenlétében, számos küldöttség és óriási közönség részvétele mellett leleplezték a Garibaldi-emlékszobrot. Garibaldi fia és neje kimentette távolmaradását. Az ünnepség alkalmával több beszédet mondtak. A polgármester után Soubeiron, az Armée des Vosges volt kapitánya magasztalva emelte ki Garibaldi rettenthetetlen bátorságát és lovaságát a szabadsáért vívott harcokban, valamint az oldalán elesett katonák vitézségét is. Azután *Legyues* közoktatásiügyi miniszter beszélt.

Bányászok sztrájkja.

Pízen, március 25. A Littitzben ma tartott bányamunkás-gyűlésen most, a munkábaállás után, elhatározták, hogy az egyeztető hivatal egybehívását kéri és az esetre, ha a munkások követeléseit, nevezetesen az általános bocsánatot megtagadják, újabb sztrájkjal fenyegetőznek.

KÖZGAZDASÁG.

A Magyar Jelzálog Hitebank ma tartotta évi rendes közgyűlését *Peck* Nándor vezérigazgató elnökletével, aki konstatálva a határozatképességet, dr. *Detsinyi* Artur vezérítőkárt kérte föl a jegyzőkönyv vezetésére.

Az előterjesztett évi jelentésből kiemeljük, hogy az a kedvezőtlen helyzet, amely a befektetési értékek piacán a lefolyt évben is majdnem megszakítás nélkül uralkodott, az intézeteket is új kölesönök engedélyezése tekintetében tartózkodásra utalja. De már az év második felében részben tágíthatott e korlátokat, amit főleg ama körülménynek köszönhetett, hogy Párisban egy 3 1/2%-os frank értékű, községi kötelezőkre vonatkozó nagy elhelyezési műveletet sikerült keresztülvinnie. E címletke kibocsátása nemcsak hogy teljes eredménnyel járt, hanem egyáltalán állandó jellegű, a jövőre nézve is nagy jelentőségű vívmányt képez.

A kimutatott tiszta nyereség az 1898-ról áthozott 337.937 forinttal együtt 2.414.951 forintot tesz. Ebből az alapszabályszerű levonások után 1.510.264 forint marad, mely összegre nézve az igazgatóság indítványozza, hogy a 337.938 forint áthozott nyereség levonása után fennmaradó 1.172.325 forint összegből az igazgatóság részére jutalékul 10%, vagyis 117.232 forint fordítottassék és a fennmaradó 1.339.031 forintnyi összegből még kiosztassék 904.687 forint. Marad: 488.344 forint. Az osztalékra vonatkozólag javasolja az igazgatóság, hogy a forgalomban lévő 150.000 darab teljesen befizetett részvény után egyenként 25 franknyi osztalék a folyó évi július 1-én esedékes 2-ik számu szelvény beszoállítására ellenében, és pedig már 1. évi április 1-én kifizetessék, és az ezután rendelkezésre álló 488.344 frtból 100.000 frt az árfolyamkülönbözeti tartalék-alap, 15.000 forint a tisztviselők és szolgák nyugdíj-intézetének javadalmazására, 15.000 forint pedig az intézeti tisztviselők és szolgák külön jutalmazására fordítottassék. Maradna e szerint 358.344 forint, vagyis 716.688 korona.

Az igazgatóság a tavalyi közgyűlésen nyert megbízatásához képest most azt javasolja, hogy a maradó-összegeből 100.000 korona kihatassék és a *Szell Kálmán*-alap létesítésére fordítottassék. Ez az alapítvány, amelyet az intézet volt nagyérdemű elnökének, *Szell Kálmán* miniszterelnök érdemei megörökítésére szán, az intézet beteg tisztviselői és hivatalosai, valamint családjaik segítésére volna fordítandó. A 100.000 korona kihatására után fennmaradó 616.688 korona pedig új számlára vitetnék át.

A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, a nyereség hovatartozása iránti igazgatósági javaslatot, valamint a *Szell Kálmán*-alap létesítésére vonatkozó indítványt lelkesedéssel elfogadta, s végül *Thuróczy* Vilmos főispán felszólalására a részvényesek úgy az elnöknek, mint az igazgatóságnak, buzgó működésükért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

A Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesülete ma délután 4 órakor tartotta a Köztelken rendes évi közgyűlését *Bujanovics* Sándor elnöklete alatt. — Az elnöki megnyitó kiemelte, hogy az egyesület igyekezett elérni azt a célt, hogy a szeszgyártás szűkezzesse az azzá váljék, aminek lennie kell a mezőgazdaságot tápláló iparrá. Azután *Rubincz* Gyula, az egyesület tükára, terjesztette elő az igazgató választmány jelentését az egyesület múlt évi működéséről. — A közgyűlés tudomásul vette a múlt évi számadatokat, megállapította a folyó évi költségvetést, s az igazgatóságmányba bevalasztotta *Engel* Henrik és *Bartal* Aurél tagokat, s számvizsgáló-bizottság tagjai lettek: *Goldfinger* Gábor, *Edelestein* Armin és *Röck* Gyula. A közgyűlés után a mezőgazdasági szeszgyárosok értekezletet tartottak s elhatározták, hogy a nagypári szeszgyáraknak a kontingensre vonatkozó mozgalmával szemben felkéri a Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesületét s az Országos Gazdasági Egyesületet a mezőgazdasági szesztermelés érdekeinek védelmére.

Méhészek közgyűlése. A magyar országos méhészeti egyesület ma délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését *Vámosy* Mihály elnökletével a Köztelken dísztermében. A közgyűlésen a földmívelésügyi minisztérium részéről *Máday* Izidor miniszteri tanácsos jelent meg.

Vámosy Mihály elnök hosszabb beszéddel nyitotta meg a közgyűlést. Sok szeretettel szólott a méhészetről s annak gazdasági jelentőségéről s hálával azokról, akik adományaikkal hozzájárultak az egyesület céljainak előmozdításához. Ezek sorában első helyen áll ő felsége a király, aki, mint minden évben, az idén is száz forintot adományozott. Köszönet illeti *Darányi* Ignác földmívelésügyi minisztert, aki nemcsak erkölcsi és anyagi támogatásban részesítette az egyesületet, hanem alapját vetette az első s a maga nevében eddig egyetlen *méhészeti és gazdasági iskolának*. Ez az iskola *Gödöllő* határára épül, közel a vasúti állomáshoz s valószínűleg már az őszszel meg is nyílik. Az egyesület ma 2640 tagot számlál. A közgyűlés a jelentésben foglalt szép eredményeket örömmel vette tudomásul s hálával fogadta a földmívelésügyi miniszter támogatását. A közgyűlés végzetével az egyesület tagjai társas ebédre gyűltek össze.

A Országos Központi Takarékpénztár tegnap tartotta rendkívüli közgyűlését *Hódosy* Imre elnöklete alatt. Az elnök bejelentette, hogy, mint az elnök-társas *Bujanovics* Sándor egy évnél tovább végezete ideiglenesen a vezérigazgatói teendőket, a vezérigazgatói állásra sikerült megnyerni dr. *Schmidt* József volt kereskedelmi miniszteri államtitkár. Az intézet érdeke megkívánja, hogy a vezérigazgatója tagja legyen az igazgatóságnak is, és az igazgatóság, a nélkül, hogy a részvényesek szabad választási jogát korlátozni kívánna, azt indítványozza, hogy dr. *Schmidt* József igazgatósági tagnak választassék. A közgyűlés ezután dr. *Schmidt* Józsefet egyhangulag igazgatósági tagul választotta. Dr. *Vécsy* Tamás részvényes végül tolmácsolta *Bujanovics* Sándor alelnöknek, aki egy éven át a vezérigazgatói teendőket végezte, a részvényesek köszönetét.

Az Első Leánykiképzési Egyesület m. sz. folyó hó 25-én tartotta *Schwarz* Armin elnöklete alatt számos tag jelenlétében XXXVII-ik rendes közgyűlését. Évi jelentéséből kiveszszük, hogy az 1899. kezelési év kedvező és eredménydus volt, amennyiben 14.271 jutalékrész lett utonnan beírva, mely tekintve a múlt évi általános rossz gazdasági viszonyokat, kielégítőnek mondható. A belépett tagok, valamint a beírt kedvezményezettak tulnyomó számban a legfiatalabb korosztályokhoz tartoznak. Bizonyítja ez, hogy az intézet az új beiratkozásokkal fiatal, életéres elemet nyert. Az 1899. év bevételai 2.030.452 korona 96 fillérel, minden címletnél, tetemes emelkedést mutatnak. A kiadások 864.882 korona 18 fillért igényeltek, mely összegből különösen kiemeljük a nászjutalék fejében történt kifizetéseket 529.750 korona 76 fillérel. Ez összeg 206 tagra 756 kedvezményezett javára, melyek közt 19 árva volt, oszlék meg. A legkisebb nászjutalék 600 korona, a legnagyobb 10.360 korona volt.

Az évi bevétel többletből 1.000.286 korona 78 fillér, a matematikai díjtartalékokhoz esatolandó, melylyel az 5.120.373 k. 78 fill. emelkedik. Az alapszabályszerű javadalmazásoknak eleget téve a nászjutalék felemelési alaphoz 82.642 k., a külön tartalékhoz 33.065 k. 80 fill. és a hivatalnoki nyugdíjalaphoz 4900 k. utaltatt. A mérleg főösszege 5.824.869 k. 20 fillérből 1.610.943 korona 82 fillér takarekben, 1.792.811 korona elsőrendű záloglevelekben, továbbá két intézeti házban, melyek 15.114 korona 48 fillér leírása után 1.496.535 korona 78 fillér értékben vannak felvéve, végre saját könyvényekre adott kölcsönökben, kint levő díjkövetelésekben és pénzkészletben nyeri fedezetét. A közgyűlés az évi jelentést és mérlegét tetszéssel tudomásul vette és a felügyelő-bizottság indítványához képest az igazgatóságnak a felmentvényt megadta.

A jegyzőkönyv hitelesítésével *Steiner* Ferenc és *Rátfay* Károly urak bizáltak meg.

Miután még *Krisztinkovich* Béla főmérnök szövekezeti tag indítványra, hogy az igazgatóságnak, különösen *Schwarz* Armin elnöknek, a felügyelő bizottságnak jegyzőkönyvileg köszönet és elismerés szavassék, egyhangulag elfogadottak, következett az új választás. Az igazgatóságba *Schwarz* Armin, *Kohn* Károly, dr. *Wittmann* Mór, dr. *Reich* József, *Eisler* József, *Herzfeld* Zsigmond, *Tsuk* Sándor és *Khon* Arnold hat évi időtartamra közfelkiáltással újból választattak.

A felügyelő bizottságba szintén közfelkiáltással dr. *Alexander* Bernát, dr. *Simonyi* Zsigmond, *Héger* József, *Wertheimer* Albert, *Weil* Dávid I. és *Seifensieder* József (új) egy évi időtartamra lettek megválasztva. A közgyűlés kívánásának megfelelően az elnök ajánlataira a visszalépett választmányi tagok ismét s *Diets* Miksa, *Lechnit* János, *Leichtner* Benő, *Pruzsinsky* József és *Steiner* Armin mint új tagok választottak meg.

A Schick-féle vasöntőde és gépgyár r. t. vasárnap délelőtt tartotta XXI. évi rendes közgyűlését gróf *Dessenffy* Aurél elnöklete alatt. Az igazgatósági jelentés szerint az általánosan ismert kedvezőtlen viszonyok főképpen az építési vállalatoknak üzleti tevékenységét a múlt évben nagyban csökkentették és ennek káros következményét a gyár is megérezte. Összesen 21.490 forint 88 krajcár tiszta hasznót érték el, amellyel azonban 125.000 forint leírás áll szemben és így a mérleg tulajdonképpen 103.509 forint veszteséggel zárul. A veszteséget a tartalék-alapból fedezik, amely 360.913 forintból 257.404 forintra csökken. A közgyűlés a jelentést tudomásulvetele után a két megválasztott igazgatósági tagsági állásra *Thaly* Zsigmondot és *Bubala* Györgyöt választotta meg.

Nyilttér.

A

budapesti áru- és értéktőzsde tisztelt választóihoz!

A budapesti tőzsde tagjai tiltakozva az ellen, hogy egy mandátum nélküli **ügynevezett** állandó tőzsdetanácsos-jelölő bizottság 1500 tőzsdetag részére 40 tőzsdetanácsost kandidál a f. hó 23-ikán hirlapok és meghívók útján egybehívott és a gabonacsarnok helyiségében megtartott nyilvános értekezleten kebelünkől szabad választás útján kiküldték az alulírott végrehajtó bizottságot a tőzsdetanácsosok jelölésére és a választás vezetésére. E bizottság f. hó 24-én megtartott teljes ülésén

Blau Arnold

és

Steiner József

urakat

jelölte az üresedésben lévő két tőzsdetanácsosi állásra.

Tekintve a tőzsdetanácsos rendkívül fontos hivatását felkérjük a tőzsde tisztelt választóit méltóztassanak mindnyájunk érdekében jelöltjeinket szavazatukkal győzelemre segíteni.

Kelt Budapest, 1900. március 24-én.

A végrehajtó bizottság.

Aldor Frigyes **Herzfeld** Frigyes

b. alelnök.

b. elnök.

Fejér Jenő

b. jegyző.

Adler Armin	Lukács Ferenc
Adler Sándor bankár	Mahler Gusztáv
Augenfeld Ödön	Makler Károly
Balla Vilmos	Mitzky M. E.
Bátor Dezső	Mocsányi Ödön
Bérenyi József	Nagel Emil
Bing Gyula	Perl Soma
Breitner Imre	Politzer Sándor
Deutsch Ödön	Reich Jenő
Elek Imre	Roth Miksa
Engel Pál	Schlesinger Izidor
Freund Rudolf	Schöpke Albert
Friedmann Károly	Steiner Mihály
Gelb Jakab	Véró Henrik
Gomperz Emil	Vajda Lajos
Heidelberg Vilmos	Weidinger Miksa
Hirsch Nándor	Wellisch Lajos
Katzau Richárd	Weiller Zsigmond
Krausz Simon	Weiss Tivadar
László Ferenc	Winkler József.
Löwy Miksa	

Magyar Jelzálog-Hitebank.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy az 1899. évi osztalék, mely egy-egy részvény után **aranyban 25 frankban** lett megállapítva, a f. évi március 25-én tartott közgyűlés határozata értelmében **1900. április hó 1-étől kezdve** az 1900. július 1-én esedékes II. számu szelvény beszoállítására ellenében

Budapestben: a bank főpénztáránál (V. ker. Nádor-utca 7. sz. a.); a magyar leszámítoló- és pénzváltóbanknál,

Bécsben: az Union-Banknál,

Párisban: a „Société pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France” című banknál fog kifizetnetni.

Az igazgatóság.

(Az e rovat alatt közöltetteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Utítárs. Az asszonynak nincsenek barátjai, barátai még kevésbé. Az asszonynak csak férje van vagy olykor — szeretője. Igaz, hogy ez a két utóbbi éppen nem zárja ki egymást, sőt, amint bizonyára tudni fogja, gyakori eset. Ezt a gyakori esetet a szives figyelmére ajánljuk, érdemes róla gondolkodni éppen az ön esete alkalmából. Az utítárs kétségkívül tudja, hogy ön férjes asszony, hiszen, amint írja, intelligens ember s az intelligens utítársak ezt leolvassák az asszonyok szeme járásáról. Már most, mit akarhat az az ur öntől. A barátja akar lenni? Igen? Lássá asszonyom, az asszonynak nincsenek barátai! Férje akar lenni? De hisz önnek már van hála Isten s ebből a fajtából elég egy is. Önről asszonyom? Önről azt tartjuk, hogy tapasztalatlan az ilyesmiben s azt is, hogy — a levele után, meg az írása után jötté — elég férfias viselkedésű. Hogy mit feleljen az utítárs levelére? Írja meg neki, hogy szívesen látja egy teára, mikor otthon van a férje. Finom teát adjon neki s mondja meg a férjének, hogy legyen jó barátja ennek az urnak. Ez igen eredeti és ami fő, igen kedélyes megoldás lesz.

K. Gy. Lónyabánya. 1. Nem léphet át. 2. Próbaszolgálatot sem tehet. 3. Semmilyen, mert nem lehet. 4. Csupán önkéntes vizsgát tett fiatal ember a csendőrséghez át nem léphet, mást ellenben a rangsorozat szerint léphetnek elő. 5. Semmiféle előnyről szó sem lehet. 6. Ha lehetne, a csendőrséghez való szolgálat előnyösebb volna. 7. Ha a csendőrséghez akar jutni, először önkéntesnek kell lenni, azután tartalékos tiszt helyettes lehet, ha jól vizsgázik, majd átmehet a csendőrséghez próbászolgálatra s ha ez is sikerül, rangsorban mindig előbbre lép.

Boldogtalan vőlegény. Kérem, az a vőlegény nem is olyan boldogtalan. Nem mintha az volna a boldogság ismeretű jele, hogy az embert nem akarja megcsókolni a menyasszonya, hanem a boldogtalan-ság nem áll csak ennyiből. Mert itt van még az a kis klauzula, hogy *nyilvánosan* nem csókolta meg a vőlegényét s ez a klauzula sok mindent megmagyaráz s ha mást nem, annyit sejtet, hogy annál jobban megcsókolja majd ott, ahol nem látják. De azért ön, oh ön ne vegyen példát róla!

Hirsch. Dehogy van éppen ön kizárva a mi előzékenységnkből! Sőt ellenkezőleg. Kétszer kérdezte tőlnök, hogy hová folyamodhatik a Hirsch-féle jótékony kölcsönért s kétszer üzentük meg, hogy a folyamodványok dr. Weinmann Filöp királyi közjegyzőhöz (VI. Andrassy-ut 6.) intézendők. Arról azonban igazán nem tehetünk, ha ön nem olvassa az újságot. Ezt a harmadik üzenetet talán mégis csak észreveszi.

M. J. A. A pénzügyi közegeknek a fennálló pénzügyi szabályrendeletek és utasítások értelmében szigorú kötelességük minden fogyasztási adó alá eső vasuti küldemény tartalmát tüzetesen megvizsgálni és azokat a fogyasztási adók kirovása végett a helyszínen felállított fogyasztási kir. adóhivatali kirendeltségnek bemutatni. Ha a küldeményhez levél van csatolva, a pénzügyi közegek törvényszerűen kötelesek a jövedéki átláthatóság szabályaiban megállapítani és a törvényes bírságot kirovási és az érdekelt féltől behajtani. Jelen esetben a bírság kirovása jogszertény történt, mert vasuti csomagokban írásbeli közleményt tartalmazó leveleket elhelyezni tilos. Levéltitok megsértéséről tehát szó sincs s a pénzügyi közegek titok megsértésének vétségét nem követték el. A bírság kirovása és beszedése ellen felebbezésnek, illetve jövedéloslatnak nincs helye.

A. Gy. K. 1. A Balkán-tartományok minden nagyobb városában, sőt tengerentúl is vannak kereskedelmi ügyvédségeink. 2. El kell végezni a keleti kereskedelmi akadémiát. 3. Állami hivatalnokok nyugdíját is élveznek. 4. A kereskedelmi miniszterhez kell folyamodni. Bővebb felvilágosítást a keleti kereskedelmi akadémia igazgatósága szívesen ad, ha hozzá fordul. Címe: V., Alkotmány-utca.

121.159. számú előfzető. 1. Az államvauti hivatalnokok, ha nyugdíj-jogosultságuk kezdete előtt kénytelenek kilépni a szolgálatból, évi fizetésük 25 százaléka, vagyis három havi fizetésükre tarthatnak igényt végkielégítésképpen. Múltánylást érdemlő esetekben, ha a kilépőt például szolgálatban éri balosét, vagy betegség s ennek folytán lesz munkaképtelenné, az igazgatóság a rendelkezésére álló külön segélyalapból havi vagy évi segéllyel támogathatja volt alkalmazottját. Az ilyen segélyt évről-évre szokták engedélyezni s így minden évben újra kell folyamodni érte. 2. A végkielégítés letiltás tekintetében épp olyan elbírálás alá esik, mint a rendes fizetés, tehát törvényesen csak az évi fizetés 800 forintot felüli részének megfelelő hányada és esetleg a hátralekő hivatalos levonások terhelhetik. A segélyt nem terhelheti levonás.

Máramaros-szigeti előfzető. Ismételjük, amit első levelére is üzentünk, hogy a VII. fizetési osztályban kinevezett hivatalnokokat — kivétel nélkül — csak a *tekintetes cím illeti meg.*

K. D. Losonc. Olyan dolog ez, hogy bajos benne tanácsot adni. Különösen egy feleséges s esetleg családos emberrel szemben. De ha tényleg hivatást és tehetséget érez magában a komolyabb munkára, mindenesetre jól teszi, ha a kereskedelmi miniszternél megteszi a szükséges lépéseket. Állami segítséget máshonnan alig remélhet. Ha folyamodását kellően megerkeszti és megokolja, ha elmondja benne, milyen nagy nyelvismerete, akaratereje, ambíciója van s mindezt személyesen is megismétli a miniszter előtt, terve esetleg sikerülhet. Ha pedig megkapja az állami támogatást, akkor ott képezheti ki magát, ahol éppen akarja. Ami bennünket illet, mi csak szerecsent kívánhatunk önnek nemes törekvéseiben.

G. V. Kassa. Ha ön még kiskoru, úgy anyjának vagy gyámjának kell a névmagyarosítást kérni. Ebben már bennfoglalatik a szülői, illetőleg gyámi beleegyezés is. A kérvényt a kassai polgármesteri hivatalnál, a belügyminiszter címére kell beadni. Mellékelendő: a születési és illetőségi bizonyítványok. A kérvényre 1. koronás, a mellékletekre 30 filléres okmánybélyeg ragasztandó.

Kancsó. Kincstári és nemkincstári kir. posta- (távírási és telefon) hivatalok kizárólag a postakincstár által az 1896-ik évben kiadott 4 és 10 filléres értékű millenniumi levelezőlapokat árusíthatnak. Más, a magánipar által előállított képes levelezőlapokat a hivatali helyiségben áruba bocsátani tilos. A postamester kezelésében netán előforduló rendellenességek — bélyegmentes panaszos beadványban — a felettes posta- és táviradigazgatóság tudomására hozandók, hol az ügy mindenkor beható vizsgálat tárgyává tétetik.

Sz. M. Szeged. Eskóros szegénysorsu gyermekeket a cirkvencai László-gyermekmenhelyen lehet elhelyezni. Ez ügyben méltóztatassék Kullman Lajos székesfővárosi tanácsoshoz fordulni, ő képviseli az intézet igazgatóságát Budapesten. Címe: IV., Központi városrész, Katonagyi osztály.

S. S. Budapest. Vagy vigye oda a láttamozatlan családi értesítőt és adja elő a sorozó bizottságnak azt a kérelmét, hogy ezt másnap láttamozathatja, vagy hozzon arról bizonylatot, hogy családi értesítője ez alkalommal még az anyakönyvvezetői hivatalnál van. Egyébként úgy tudjuk, hogy a sorozás nem egy óráig, de egy fél napon át tart és így megérkezett családi értesítőjét mások is hiteltesíthetik és oda hozzák önhöz, a bizottság elé. Ha egyáltalán nem volna meg a családi értesítő, akkor jogával elutasítják, de esetleg határidőt adnak az értesítő beszerzésére.

13.385. sz. Az ágyneműt és a szobapadlót erősen meg kell lugozni, az illetőt pedig orvosi kezelés alá adni. A ruhákat legcélszerűbb a fertőtlenítő intézetbe küldeni, ahol 80 fokos meleg gőzben fertőtlenítik. Ami a lakást illeti, ha fölveték tőle az egész hónapi bért, be is kell varniok, míg a bérlet lejár.

Beoszlét. Nagyon poltron fráter lehet az az ember, akinek van batorsága, hogy sértsen, de arra már nincs, hogy a sértésért lovagias elégtételt adjon. Az ön segédei tehát helyesen jártak el, mikor az ellenfél levele alapján, az ügyet az ön részéről befizetettnek jelentették ki s erről jegyzőkönyvet vettek föl. Most aztán azt tehet ön az ellenfelével, amit akar: megvetheti, min len további megtorlás nélkül; bepörölheti becsületsértésért a járásbírságnál vagy ha úgy tetszik, személyesen is megfenyítheti. Önre néve az ügy nem elintézettlen többé. (cv.)

Hivatalnok. Jegyzői vizsára csak az bocsátható, aki legalább is hat középiskolai osztályt végzett s legalább egy évig valamely közigazgatási hatóságnál gyakorlaton volt, vagy mint segédjegyző működött. A jegyzőt a *tekintetes* cím illeti meg.

Csucsá. Az államhivatalok egy és ugyanazon féltől egy koronásnál magasabb értékű pénznemeket korlátlan mennyiségben, egykoronás érmeket csak 50 koronáig, huszfilléres és tízfilléres váltópénzt csak 10 koronáig, kétfilléres és egyfilléres váltópénzt pedig csak 1 koronáig terjedő összegben tartoznak rendes kezelés közben elfogadni.

S. J. Pincehely. Ez egy egyszerű reklamáció, melyet az anya ad be. De minden adat igazolandó lenne, különben eredményes és célt nem ér vele. Küldje be a kérdését a Dominke-féle katona ügyi irodának Kerepesi-ut 6. II. em. 10., ahol biztosan felvilágosítják.

B. Gy.-né. Munkács. Nagysád nyerte meg a fogadást. Palmái Ilka budapesti tartózkodása alatt föllépett több népszínműben és életképben. Többek közt: a Huszársyben, Vereshajuban, Kintornás családban, Tót leányban, Csókon szerzett vőlegényben, Magdolnában (ennek a címszerzőpét ő is játszotta először) stb. Számos magyar dalt énekel, közte a fogadás tárgyát képező dalt is. A Krisztina-városi Szinkörben is megvolt az a harmas előadás egy estén, Palmái Ilka vendégjátékával.

19.097. számú előfzető. 1. Azokból a különbözeti tárgyakból kell vizsgálni, amelyek a kereskedelmi iskolákban nem adnak elő. 2. Érettségi vizsga, két egyetemi alapvizsga, két szigorlat és a doktorátus.

G. J. Jolsva. A pénzügyigazgatóság nem köteles az engedélyt átírni, de az ön kérésére megteheti. Az átírást mindenesetre kéri meg.

Tibss. Azok a pillulák nem használnak. A lesoványodás okát kellene kifizérkésni. Ezt természetesen csak orvos tehetné meg. Playfair-kúra vagy más hízaló módszer néha bámulatos eredményre vezetnek.

S. L. Rozsnyó. A kérdéses ügyben illetékes helyen még most sem történt végleges megállapodás. Körülből egy hónap múlva esetleg már pozitív választ adhatunk.

K. Zs.-né. Budapest. Az a fiatal művész nő bizonyára a legnagyobb örömmel teljesítené kérését. Levelét címezzé a *Magyar Színházhoz*, ahol bizonyára kezébe jut.

Falka. Irjon a *Névmagyarosító Társaságnak* (Budapest, II. Attila-utca 137.), az majd utánaéz a dolognak, mi az oka a késedelemnek. A társaság egészen ingyen végzi az ilyen megbízásokat. Sürgető folyamodással nem menne semmire.

G. L. Az államvasutak igazgatósága fölszólalását a leggyorsabban elintézi, így tehát semmi ok sincs arra, hogy az esetet a nyilvánosság előtt tárgyalja.

Hipoochondria. Purjez: Belgyógyászat című könyvében részletesen találja leírva az összes szimptomákat. Első kérdése alkalmával is ez volt a válasz, de úgy látszik kikerült a figyelmét.

Dr. F. J.-né. Szabolcs. A miniszteri fogalmazók fizetése 1100—1200—1300 forint és 400 forint lakpénz. **123.107. sz. előfzető.** Az még ez idő szerint hivatalos titok. — **121.706. sz. előfzető.** 1. Háromezer forint évi fizetéssel szerződtek. 2. A kérdészet darabban az egyik főszerep van a kezében. 3. Annál a színháznál 6000 forint a legmagasabb fizetés. — **Ibolya.** Szépen vissza kell mennie s a neveltségéért bocsánatot kell kérnie. — **P. S. Budapest.** Az a közlemény fizetést hirdetést volt, amelyről semmiféle felvilágosítást nem adhatunk. — **E. Zsarnóca.** Várja be türelemmel, míg a kereskedelmi miniszter julius vagy augusztusban kiírja a pályázatot. Addig nem lehet folyamodni a fölvetéért. — **Több hű olvasó.** Mind a két formában helyesen fogadta el azokat a szavakat az akadémia. — **V. K. Budapest.** Igaza van. A kérdést csak azért nem tesszük szóvá, mert nincs semmi különösebb jelentősége. — **N. J. Cagliu.** Megkaptuk, de az ön által is említett okokból nem közölhetjük. Külömben szíves figyelmét köszönjük. Üdvözlét. — **F. G. Igen.** A nagyméltósága cím akkor is megilleti a nyugalmazott minisztereket, ha külföldben nem titkos tanácsosok. — **S. M. Komló.** Azt csak a nota szövegének szerzője tudná eldönteni. Mi nem tudhatjuk, hogy a kettő közül melyik községe gondolt. — **T. Címe: VI. Csenyery-utca 58. — G. J. Eger.** Olyan könyvet magyar nyelven nem ismerünk. — **X. y.** Hozassa meg Tausaint-Langenscheidt levlészertini angol-német nyelvtantát, az meg fog felelni kívánságának. Barmely nagyobb könyvkereskedésben megkaphatja.

Napirend.

Naptár. Hétfő, március 26. — Római katolikus: Emánuel. — Protestáns: Manó. — Görög-orosz: (március 13.) Nicefor. — Zsidó: Veadar 25. — A nap két 5 óra 35 perccor. — Nyugszik este 6 óra 4 perccor. — A hold két éjjel 2 óra 43 perccor. — Nyugszik délben 12 óra 5 perccor.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor. Az székesfővárosi magánépítési bizottságnak ülése d. u. 5 órakor az új városrészben.

A tudományos Akadémia összes ülése délután 5 órakor. Az országos magyar bányászati és kohászati egyesület havi-ülése délután hat órakor (Thonet-udvar).

Beniczky Gyra Irén hangversenye este fél 8 órakor a fővárosi Vigadó kistermében.

A nemzeti zenéi növendék-hangversenye este fél 8 órakor a fővárosi Vigadó kistermében.

Az államrendőrség nyugdíjított- és segítő-egyletének közgyűlése d. u. 4 órakor a főkapitánysági palota nagytermében. Az osztálysorsajáték húsz óra d. e. 9 órakor a Vigadó nagytermében.

Nemzeti múzeum: Természettörténelmi tára, nyitva van délelőtt 9 óratól délután 1 óráig. — Többi terei 1 korona belépődíj mellett meglátogathatók.

Iparmúzeumi múzeum zárva.

Nemesség-kiláltás a városigeti Műcsarnokban. Nyitva délelőtt 9 óratól d. u. 5 óráig. Belépődíj 2 korona.

Székes-kiláltás a Nemzeti Szalonban, nyitva egész nap. Belépő díj 50 fillér.

Egyetemi könyvtár zárva.

A többi könyvtárak zárva vannak.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tudakozó-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása. A Keleti mintafar és kereskedelem-történelmi gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az izletvezetőség árusítások: s eszközök) a városigeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 2 óratól 4 óráig. A külföldi kirendeltségek központi izletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap. Somossy Mulató. Nagymező-utca. Ma egész új szenczások műsor.

Folles Caprice. VI., Róvay-utca 18. Naponta fényes műsor.

Stefánia-szálloda, Murányi-utca 53. Budapest legolcsóbb szállodája.

Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás konyhaterem.

Petanovits Metropol szállodája. Naponta hangverseny (lásd hirdetését.) Újonnan berendezett fényes étterem.

Futzer-pince Deák-tér naponta a pince éttermekben Dobronyi Géza I-ső rangú zenekarának hangversenye.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Hétfő, 1900. március hó 26-án.

Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1900. március hó 26-án.

Házi béke.

Vígjáték 3 felvonásban. Írták Bisson S. és Leclercq A. Fordította Kürthy Emil.

Személyek:

Ludovic Nádai F. Suzanne Gerő L. Pironca Csillag T. Dolores Paulayné Muscad Vizvári Du Taillis Hetényi Morouit Vizváriné Denise Groo V. Gormainé Zilahy Ambroisine Rákosi Sz. Brunois Latabár Julie O. Keczeri I. Brunois Dezső François Faludi

Kezdeté 7 óraker.

VÁR-SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1900. március hó 26-án.

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.

Hétfő, 1900. március hó 26-án.

A férj vadászni jár.

Bohózat 3 felvonásban. Írt: Georges Feydeau. Fordította: Mihály József.

Személyek:

Justinian Hegedűs Munkácsi Léontine Lányó I. Gustave Gótn Latour Nikó L. Bruidas Gyöngyi

Kezdeté 7 1/2 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

Hétfő, 1900. március hó 26-án.

A kis szökevény.

Operett 3 felv. Írták Hicks és Nicholls. Fordították Kacziány Géza és Makai Emil. Zenéjét szerzették Monkton és Caryll.

Személyek:

Lord Coodle Szerdahelyi Gray Kury Kl. Lady Coodle Kreesányi Flipper Kovács M. Stanley Ed. Szirmai Carmenita Bárdy Dorottya Radványi Alice Blaha S.

Kezdeté 7 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1900. március hó 26-án.

New-York szépe.

Operette 2 felvonásban, 6 képpben. Írtá Hugh Morton. Fordította Salgó Ernő és Makai Emil. Zenéjét szerette Gustave Kerker.

Személyek:

Eronson Sziklai Cora Margó Z. Harry Ráthonyi Kenneth Gíróth Kurt Vidor Blinky Rózsahegyi Snifkins Mátrai Kissie Róza L. Twiddles Beóthy Fifi Ledófsky

Kezdeté 7 1/2 óraker.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21.

Hétfő, 1900. március hó 26-án.

A szent-gotthardi alagut.

Látványos előadás 3 felvonásban, 13 dekorációban és 71 vetített képpben. Dr. Meyer Vilmos munkája nyomán átdolgozta dr. Konkoly-Thege Miklós.

Kezdeté 7 1/2 óraker.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Pénztárnítás 7-kor. Kezdeté 8-kor.

A bibliai operett-társulat vendégjátéka Wolfsthal Ch. és Weinberg M. igazgatása alatt. Pontban 9 óraker.

Sámson és Delila.

Nagy keleti opera Philippiól. Zenéjét szerette Baruch-Schor főkántor.

Ugymint fellépte a kitünő műröknek fényes mutatványaiában.

Előleges jelentés. Szerdán, 1900. márc. hó 28-án először jótékonyra

Szulamith.

A bibliai operett-társulat eredeti előadása.

Jegyek ezen előadáshoz már ma kaphatók a Mulató nappali pénztáránál.

Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. nagytözse Károly-körút 26. és a nappali pénztáránál.

A mulató villanyos világítása saját gépei által eszközöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárok által készitettek.

POSTTOMARADÉKOK

minden célra, melyek posttözszétküldési világarúházában visszamaradnak, kiosnyben, rendkívül olcsó árakon adnak el.

Stikarovszky János

Budapest, V., Erzsébet-tér 16. Maradékokból minták nem küldhetők.

A Pécsi tejszarnok országosan ismert tejtermékeiből 6 korona utánvét mellett bérmentve finoman és gondosan csomagolva szötküld: 12 drb esemesajtót 12 drb impériált 6 drb pikánssajtót. Megrendelések levelezőlapon címezendők: Pécsi tejszarnok, Pécs.

A budapesti Kávémagazin bérmentve küld Cuba Mocca Jáva Gyöngy kávé

FOLIES CAPRICE 9 óraker. Ma 9 óraker. Ő nem tud franciául. Eredeti bohózat. Írtá H. H. 10 óraker. 10 óraker. „Blonde Bestien.“ Bohózat Leitner H.-től. Zenéje Kimoeh A.-től. 11 óraker. 11 óraker.

Lorelei. Nagy fantasztikus deljáték Leitner H.-től. Zenéje Kimoeh A.-től. Erkelly incognito páholyok. Kitünő konyha és italok. — Mérsékelt árak.

MERCUR bank- és váltó-üzlet részvénytársaság BUDAPEST, V., Dorottya-utca 12. 300,000 korona nyerhető!

10,000 frt tisztanyereséget a legkisebb rizikóval érhet el évente mindenki, a ki egy egyesüleibe az egész osztrák-magyar monarchiában megengedett, biztos értékpapírosok kihasznlására mint tag belép.

10,000 frt tisztanyereséget a legkisebb rizikóval érhet el évente mindenki, a ki egy egyesüleibe az egész osztrák-magyar monarchiában megengedett, biztos értékpapírosok kihasznlására mint tag belép.

10,000 frt tisztanyereséget a legkisebb rizikóval érhet el évente mindenki, a ki egy egyesüleibe az egész osztrák-magyar monarchiában megengedett, biztos értékpapírosok kihasznlására mint tag belép.

10,000 frt tisztanyereséget a legkisebb rizikóval érhet el évente mindenki, a ki egy egyesüleibe az egész osztrák-magyar monarchiában megengedett, biztos értékpapírosok kihasznlására mint tag belép.

10,000 frt tisztanyereséget a legkisebb rizikóval érhet el évente mindenki, a ki egy egyesüleibe az egész osztrák-magyar monarchiában megengedett, biztos értékpapírosok kihasznlására mint tag belép.

10,000 frt tisztanyereséget a legkisebb rizikóval érhet el évente mindenki, a ki egy egyesüleibe az egész osztrák-magyar monarchiában megengedett, biztos értékpapírosok kihasznlására mint tag belép.

10,000 frt tisztanyereséget a legkisebb rizikóval érhet el évente mindenki, a ki egy egyesüleibe az egész osztrák-magyar monarchiában megengedett, biztos értékpapírosok kihasznlására mint tag belép.

Table with 3 columns: Station (Állomások), Arrivals (4912, 4916, 4914), Departures (4911, 4913, 4915). Rows include Gyöngy, Alsó Gajdobra, Szöllőskert, Palánka.

Hirdetmény. A hegyesfeketehegy-palánkai h. é. vasuton Gajdobra és Palánka állomások közt, a 9. sz. Óránál létesített Alsó Gajdobra feltételes megállóhely f. hó 25-én, személy- és podgyász-forgalomra megnyitattik.

Kávé különlegességek a FRATELLI DEISINGER cégtől Fiuméből és Triesztből egyenként a tengeri hajókról 5 kilogram Mysora 9 frt 56 kr. Ceylon 8 33 Arabos Mocca eredeti 8 08 Neigherry (erős) 7 84

Musvétli bor. Kritzer Lipót Bonnyhand ajánlatára sörbort megbizhatóan 100 liter 20 forint, fehéret és vöröset 22 főtől fölfelé. Ajánlja különösen magyar borait. Referenciák a helybeli és az ország híres főtisztelendő orthodox fő-rabbijaitól.

18 szoba butor. Koritovszky grótnál haszonbérbe volt szalonberendezés, valamint más uraságoktól megvett, továbbá ujonnan készített ládó, ebédő-, őr- és gyermekszoba-berendezések, lámpák, szőnyegek, valódí olajfestmények, függönyök, asztal és ágyterítők jutanyoson eladitnak. Jó karban levő használt butorok megvételnek vagy újakra becserlítésnek.

Budapest, VI., Szerencsen-utca 1., Váci-körút sarkán, I. em. Titkos betegségek minden nemet impotentiát meg 145 ebbeknél is magasabb sikerrel, alaposságal gyógyít med. univ. Dr. Fabinyi kórházi orvos, specialista oly módszerrel, melyet sok ezer betegnél biztos eredménytel alkalmazott számos évi kórházi gyakorlatában.

Uj házaspárok figyelmébe! Lakásdíszek feltűnő olcsó minden tárgyon látható szabott árban. Olajfestmények, aquarellok, acémtézetek, rendelés szerint különféle keretek. Oszlopok, etagerok, szalon szekrények, Staffelei, paravánok, szerviz, jour, írő-, kártya-, dohányzóasztalon asztalok, fényképlatók, (asztalkás lámpák 20 szálalék engedménnyel), szobrok, palma-edények, órák, tükrök, bronz, porcellán és egyéb nippel. Hegedűs Zsigmondnál Andrássy-út 56. Nagy választék nászajándékokban.

Gyakorlati Német Nyelvtan 40 leckében magántanulásra. Roboz Andor. 3 korona helyett I.K. 30 fill. Kapható a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában, József-körút 18.

KRÓNIKUS Visketog, mindenféle sömör, ótvár, bőrhámítás, test-, kéz-, lábáztalás, orvosi jelölés ajánlitják az Erényi-féle „Lichtal-Salien“, mely ezen bajokat a test bármely részén alaposan gyógyítja. Használati utasítással ára 3 korona. „MAKACS“ Csuz, közvény, derékfájás, hasagatások, szakgatás, szurás, máj-, lép-, gyomordaganat ellen biztos készítmény az Erényi-féle „NERVIN“ Postán megrendelhető: Erényi Béla gyógyszer-tárból Szabadszállás 5. (Pestmegye), Budapesti főraktárak: Török József, Király-utca 12 Dr. Budai Emil, Városház-tér, Dr. Egger, Váci-körút 17.